Kamppailulajien yhdenvertaisuussuunnitelma
2018-2019

Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

Yleiset periaatteet

Kamppailulajit sitoutuvat edistämään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä ehkäisemään syrjintää kaikessa toiminnassaan. **Aikido, Judo, Karate, Miekkailu ja 5-ottelu, Nyrkkeily, Paini Taekwondo**, **Taido sekä Jujutsu** haluavat edistää tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista ja vahvistaa moninaisuutta kunnioittavaa ilmapiiriä.

Yhdenvertaisuussuunnittelun tarkoituksena on tunnistaa ja poistaa käytäntöjä, jotka aiheuttavat ja ylläpitävät eriarvoisuutta. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä niiden osana esteettömyys ovat osa kamppailuyhteisön arvoja.

Kamppailulajien junioriyhteistyön innovaatio Kamppailija EI kiusaa-hanke edustaa samaa näkemystä yhdenvertaisesta kamppailu-urheilusta. Hankkeen viesti on yksiselitteinen: ”Kamppailulajien yhteinen tahto on, että kamppailu-urheilun harrastaja ei kiusaa ketään koskaan. Ei harjoituksissa, ei koulussa, ei vapaa-ajalla.” Hanke itsessään on jo päättynyt, mutta sen henkeä ylläpidetään mm. tarvikemyynnin, ohjaajamateriaalin ja viestinnän keinoin.

Kamppailulajit kokosivat keväällä 2015 työryhmän työstämään yhteistä yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Suunnitelmaa päivitettiin syksyllä 2017. Yhdenvertaisuus on jatkuva prosessi. Sen vuoksi kamppailulajiyhteisö nimeää kahdeksi vuodeksi kerrallaan työryhmän ja ryhmälle vastuuhenkilön. Työryhmä vastaa suunnitelman päivittämisestä ja uusien tavoitteiden asettamisesta.

Mikäli yhdenvertaisuusasioissa tapahtuu kurinpitoa vaativia rikkomuksia, ne käsittelee kamppailulajiliittojen yhteinen kurinpitovaliokunta.

Työryhmän kokoonpano vuonna 2017:

Tatu Iivanainen, Taekwondo (työryhmän vetäjä)
Pekka Lehdes, Judo
Anders Starck, Nyrkkeily
Laura von Boehm, Aikido
Antti Pekkala, Paini
Seppo Yrtti, Karate/Taido/Jujutsu
Saskia Halminen, Miekkailu ja 5-ottelu

Työryhmä kokoontuu puolivuosittain tarkastelemaan yhdenvertaisuusasioiden tilaa.

Alkukartoitus

Syksyllä 2015 toteutettiin alkukartoituskysely kamppailulajiliittojen toimihenkilöille (työsuhteessa olevat ja oman toimen ohella toimivat), nimetylle luottamusjohdolle sekä muille järjestöjen keskeisille toimijoille. Kyselyyn vastasi 98 kamppailulajitoimijaa, joista miehiä 67%, naisia 27% ja muu/ei halua määritellä 6%. Ikäjakauma vastanneiden kesken oli:

Alle 30v.	30-39v.	40-49v.	Yli 49v.	Tyhjä
10%	17%	24%	46%	3%

Kyselyn tarkoituksena oli tuottaa tietoa yhdenvertaisuuden toteutumisesta sekä järjestössä työyhteisönä että järjestön toteuttamassa toiminnassa. Tutkimustieto kerättiin lajikohtaisesti ja koostettiin sekä analysoitiin kootusti. Kyselypohjana käytettiin VALO:n liikuntajärjestöille tuottamaa yhdenvertaisuuskyselyä.

Yleisesti ilmapiiri koettiin innostavaksi sekä tasa-arvoiseksi työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kesken.

Viestintä koettiin pääosin avoimeksi ja monipuoliseksi. Kysyttäessä, onko järjestöissä keskusteltu yhdenvertaisuuteen liittyvistä asioista, vastauksissa ilmeni hajontaa. Viestintä yhdenvertaisuuden näkökulmasta nostettiinkin yhdeksi suunnitelman tavoitteeksi.

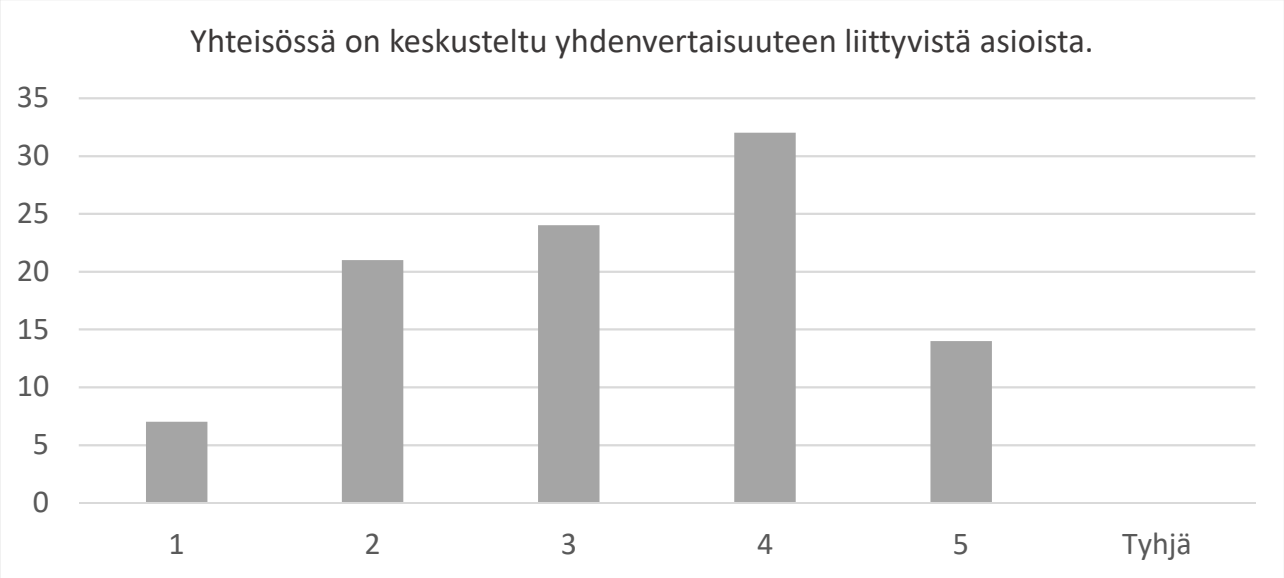

1=Toteutuu erittäin heikosti, 2=toteutuu melko heikosti, 3=toteutuu tyydyttävästi, 4=toteutuu melko hyvin, 5=toteutuu erittäin hyvin

Saavutettavuus ja esteettömyys ovat kyselyn mukaan hyvällä tasolla. Lisäksi koettiin, että erilaisten ihmisryhmien kynnys osallistua kamppailulajien toimintaan on matala.

Jopa 6% vastanneista ilmaisi kohtaavansa/todistavansa syrjintää työyhteisössä tai luottamustoiminnassa jatkuvasti. Kyselyn mukaan syrjintä johtuu useimmiten sukupuolesta, mielipiteistä ja aiemmasta erimielisyydestä. Syrjinnän ehdoton nollatoleranssi valittiin yhdeksi suunnitelman tavoitteeksi.

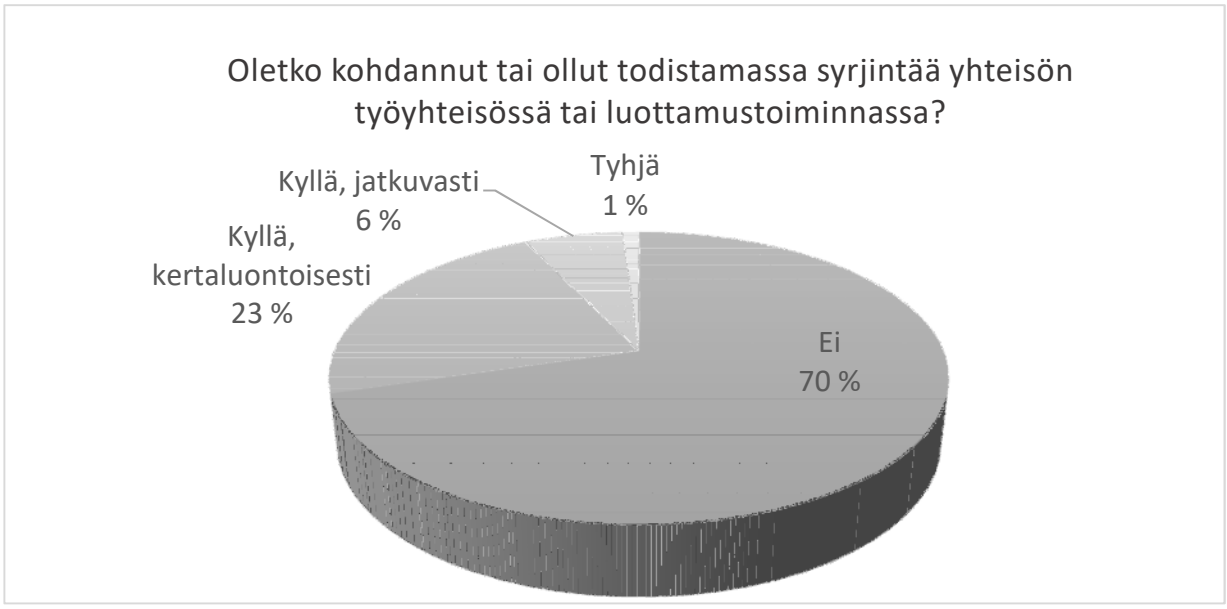

Kysyttäessä, onko yhteisöllä määriteltyä toimintatapaa syrjintätilanteen ratkaisemiseksi järjestön tai jäsenseuran sisällä, suurin osa vastanneita ei osannut määritellä kantaansa. Lisäksi 15% oli sitä mieltä, ettei toimintatapaa ole määritelty. Tulos osoittaa tarpeen selkeiden ohjeiden määrittelylle. Kolmanneksi tavoitteeksi valittiin yhteisen toimintaohjeen laatiminen syrjintätilanteen ratkaisemiseksi.

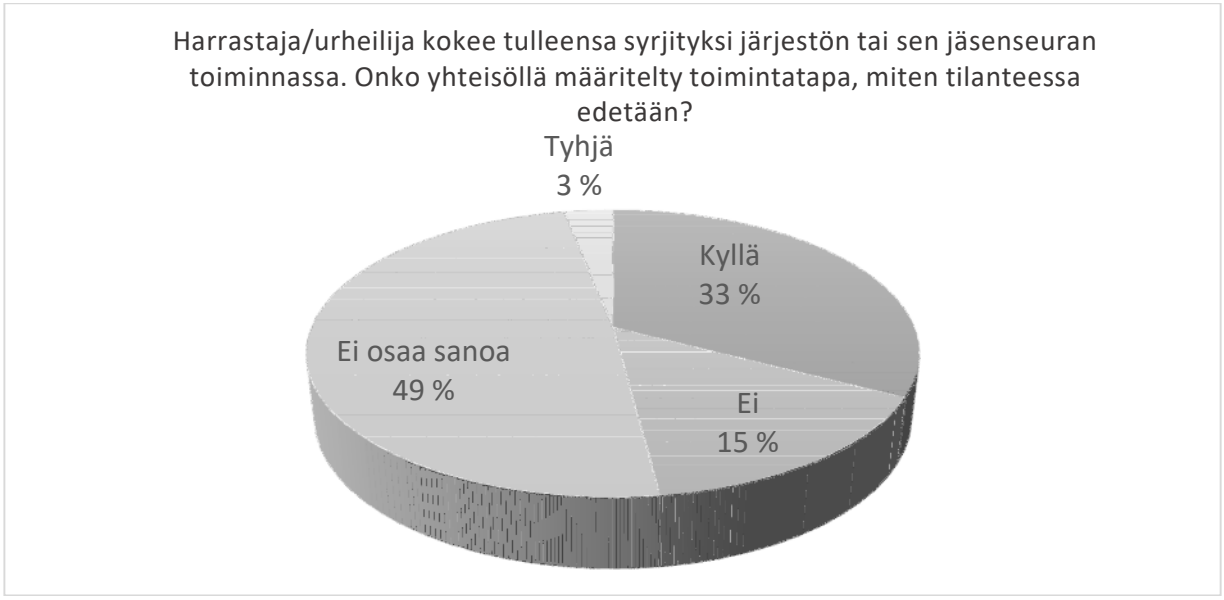

Yhdenvertaisuussuunnitelma

Kamppailulajien yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma sisältää tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2018-2019. Monet suunnitelman tavoitteista ovat luonteeltaan pysyviä toimintamalleja, jotka pyritään jalkauttamaan seuroihin. Kamppailulajien yhdenvertaisuustyöryhmän jäsenet vastaavat

suunnitelmien toteutumisesta omien lajiensa sisällä. Mahdolliset kustannukset katetaan yhteisvastuullisesti.

Yhdenvertaisuussuunnittelulla on kolme keskeistä tavoitetta:

1) syrjinnän tunnistamiseen ja siihen puuttumiseen
2) arvioidaan yhdenvertaisuusvaikutuksia ja asetetaan yhdenvertaisuutta edistäviä tavoitteita
3) edistetään osallisuutta ja eri väestöryhmien vaikuttamismahdollisuuksia

Toimenpiteet vuodelle 2018

Tehdään henkilöstölle ja liittojen luottamushenkilöille yhdenvertaisuuskysely keväällä 2018. Lisäksi seuroille tehdään yhdenvertaisuuskysely alkukeväästä 2018 vuonna 2016 tehdyn kyselyn pohjalta. Kyselyissä kysytään havaintoja viimeisen kahden vuoden ajalta.

Vuoden 2018 aikana laaditaan toimintaohjesuositus syrjintätilanteisiin. Sen pohjalta tuotetaan seuroille ja harrastajille jaettavaa materiaalia.

Liitot viestivät kukin omille seuroilleen ja harrastajilleen yhdenvertaisuusasioista.

Toimenpiteet vuodelle 2019

Järjestetään kamppailulajiliittojen yhteinen yhdenvertaisuusseminaari.
Syksyllä tarkastellaan suunnitelman toteutumista ja päivitetään suunnitelma seuraavalle kahdelle vuodelle.

Liitot viestivät kukin omille seuroilleen ja harrastajilleen yhdenvertaisuusasioista.

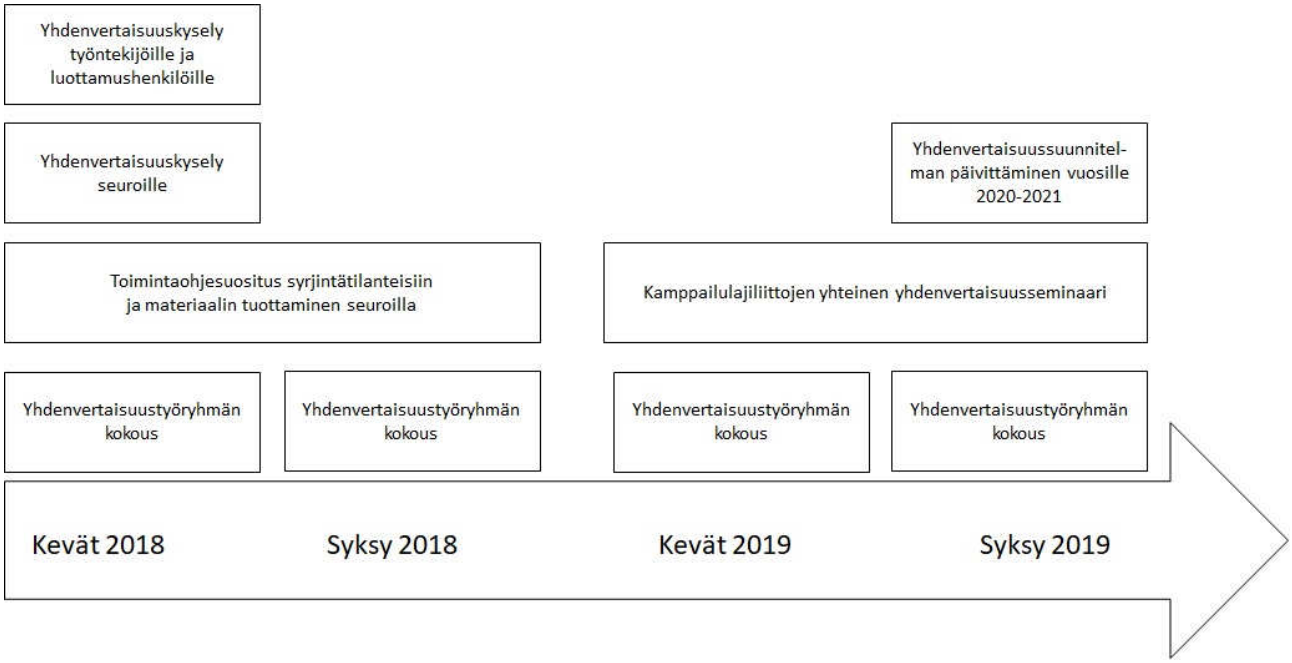

Yhdenvertaisuussuunnitelman 2016-2017 toteutumisen arviointi

- Yhdenvertaisuussuunnitelma tutuksi seuroille: Tiedotus on hoidettu aktiivisesti.
- Nollatoleranssi: Yhdenvertaisuusvaltuutettua ei nimetty, koska sitä ei katsottu tarpeelliseksi, mutta muutoin nollatoleranssi on toteutunut.
- Toimintaohjesuositus: Valmistellaan loppusyksystä 2017.
- Yhdenvertaisuusnäkökulma osana viestintää: Toteutunut. KEK on jatkunut, yksi liitoista oli mukana SPR:n koordinoimassa Ei Rasismille! -kampanjassa. Koko Kamppailumaailma toi kampanjaa esiin. Materiaalia ja tietopankkia ei tuotettu.
- Yhdenvertaisuuskartoitus: Toteutettu, toteutus hyvä. Käytetty esimerkkinä muille lajiliitoille. Saatiin hyvää palautetta ministeriötä myöten. Yhdenvertaisuusseminaaria ei pidetty.
- Arviointi: Tehty alkukartoitus. Keväällä 2018 tehtävällä kyselyllä päästään analysoimaan vaikutuksia.

Tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2016

- **Tavoite:** Yhdenvertaisuussuunnitelma tehdään tutuksi seuroille -> yhdenvertaisuussuunnitelmasta tiedotetaan lehdissä, internetsivuilla yms.
- **Tavoite:** Nollatoleranssi toistuvalle syrjinnälle työyhteisössä sekä luottamushenkilöiden kesken -> nimetään yhteinen yhdenvertaisuusvaltuutettu
- **Tavoite:** Kamppailulajeilla on yhteinen määritelty toimintatapa, mikäli harrastaja/urheilija kokee tulleensa syrjityksi järjestön tai sen jäsenseuran toiminnassa -> toimintaohjesuositus syrjintätilanteisiin
- **Tavoite:** Yhdenvertaisuusnäkökulma on kiinteä osa kamppailulajien viestintää -> parhaat käytännöt-tietopankki ja viestintämateriaalin tuottaminen seuroille (flyerit, puhekortit)

Tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2017

- **Tavoite:** Yhdenvertaisuusnäkökulma on kiinteä osa kamppailulajien viestintää -> yhdenvertaisuusasioista viestitään säännöllisesti lajien tiedotuskanavissa

- **Tavoite:** Seurojen osallistaminen yhdenvertaisuustyöhön -> yhdenvertaisuuskartoitus seuroille ja kyselyn pohjalta yhdenvertaisuusseminaari
- **Tavoite:** 2016 toimenpiteiden vaikutusten arviointi -> seurantakysely työntekijöille sekä luottamushenkilöille
- Suunnitelman päivittäminen ja uusien tavoitteiden määrittäminen

Seuranta ja tiedottaminen

Yhdenvertaisuustyöryhmä kokoontuu puolivuosittain. Tapaamisissa arvioidaan tavoitteiden toteutumista ja vaikuttavuutta.

Yhdenvertaisuussuunnitelma huomioidaan lajiliittojen viestintäsuunnitelmissa. Jäsenseuroja tiedotetaan yhdenvertaisuusasioista.

Päivittäminen ja uusien tavoitteiden asettaminen

Kamppailulajien yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään seuraavan kerran syksyllä 2019. Yhdenvertaisuustyöryhmä vastaa suunnitelman päivittämisestä.

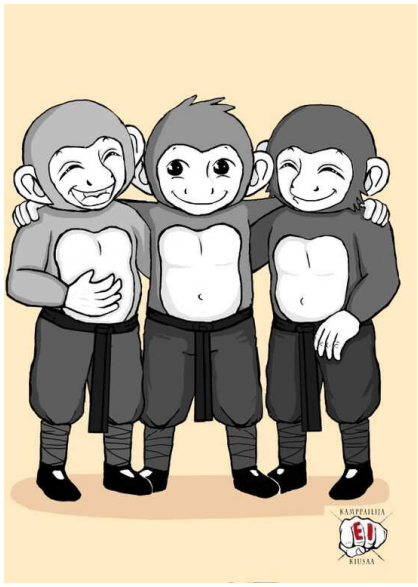

LIITE Seurakyselyn 2017 koonti

Kamppailulajien yhdenvertaisuuskysely

Tatu Iivanainen, Suomen Taekwondoliitto
Pekka Lehdes, Valo / Kamppailuyhteistyö

Aikidoliitto

Suomen Taekwondoliitto ry
The Finnish Taekwondo Federation

Suomen Judoliitto

Sama kohtelu ≠ yhdenvertaisuus

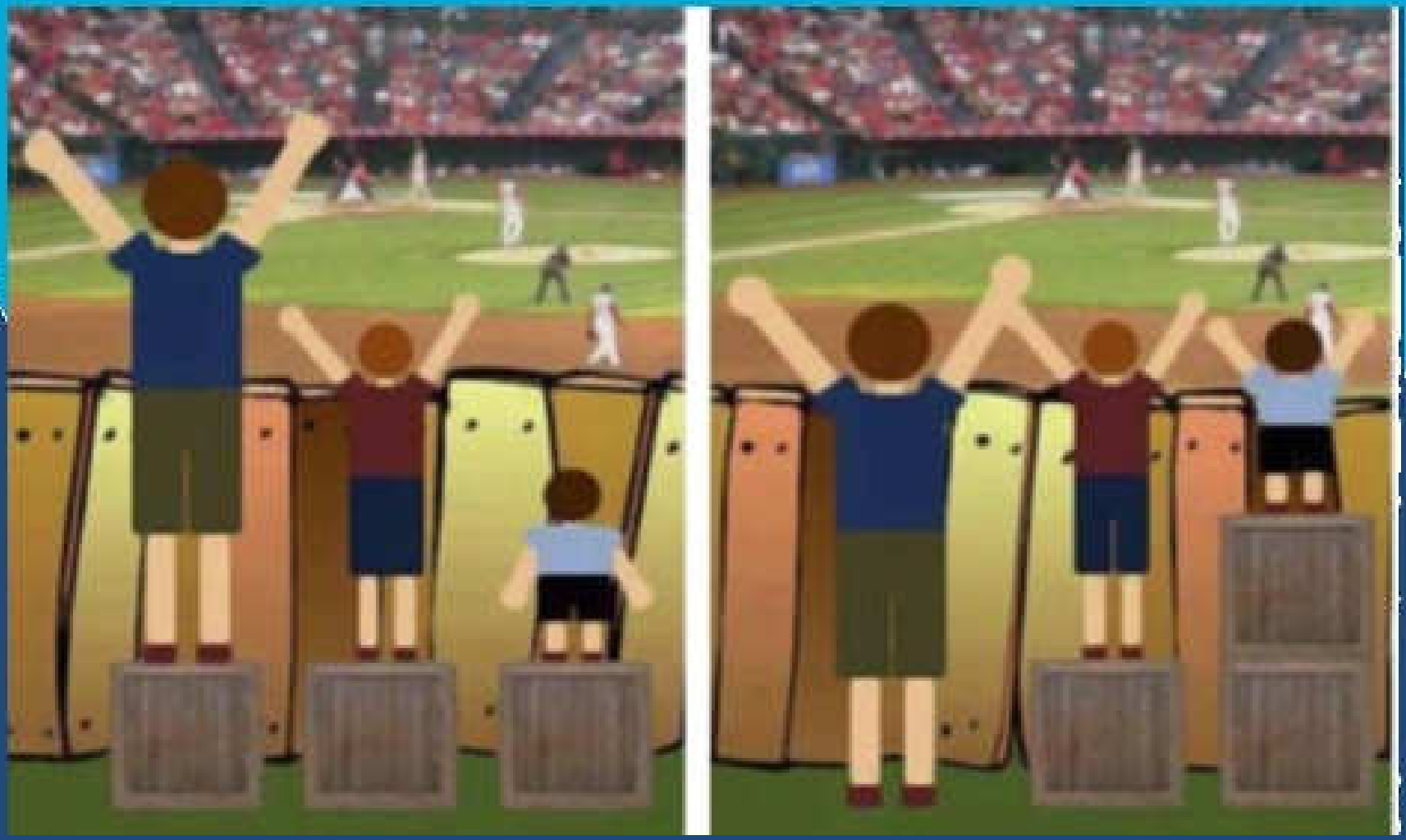

Toteutus

- Kysely toteutettiin Surveypal-alustalla 11.5.-16.6.2016
- Jako kaikilla käytössä olevilla sähköisillä kanavilla
- Tavoitteena pilotoida seuroille tehtävän yhdenvertaisuuskyselyn malli
- Tarkoituksena luoda malli, jota muutkin lajiliitot voisivat käyttää
- Kyselyn toistaminen kahden vuoden välein samalla mallilla, jolloin muutosta olisi helppo seurata tilastollisesti.
- Vastaaminen anonyymiä

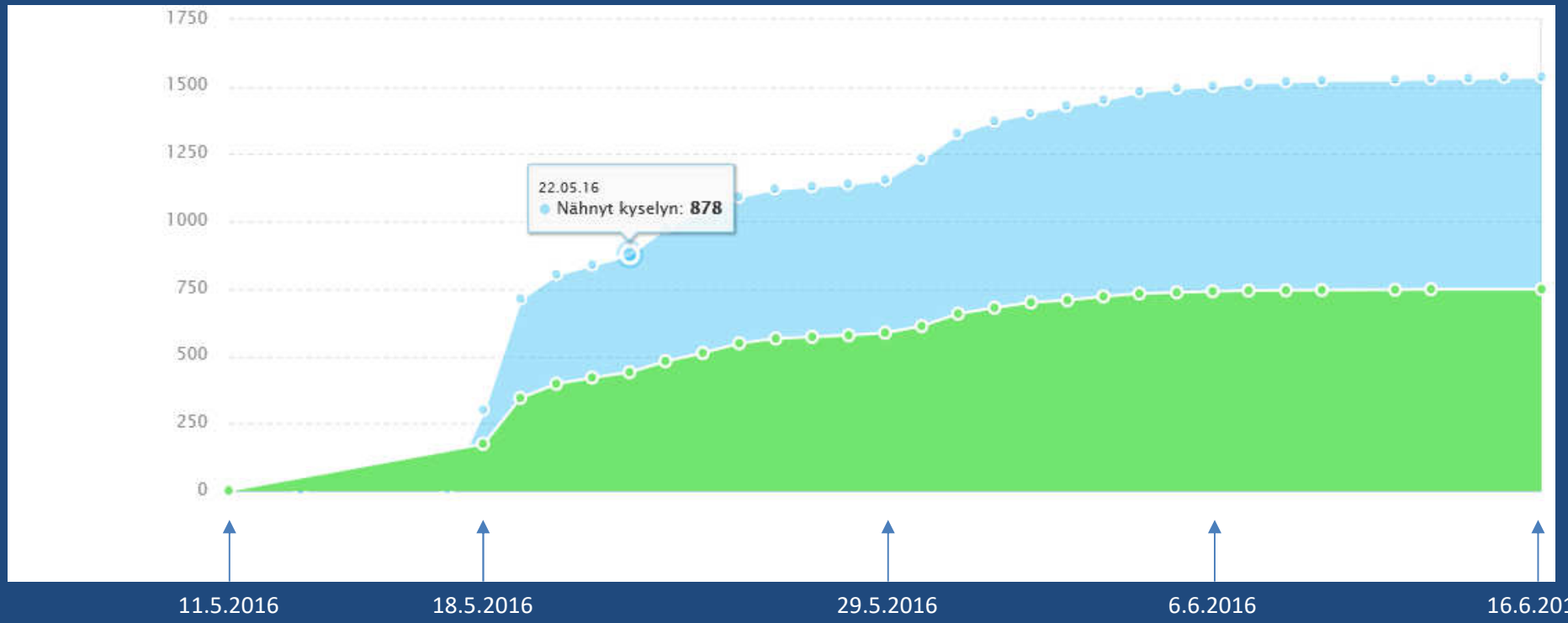

1538
Nähnyt kyselyn
749
Vastannut kyselyyn

PERUSTIEDOT

1. Sukupuoli

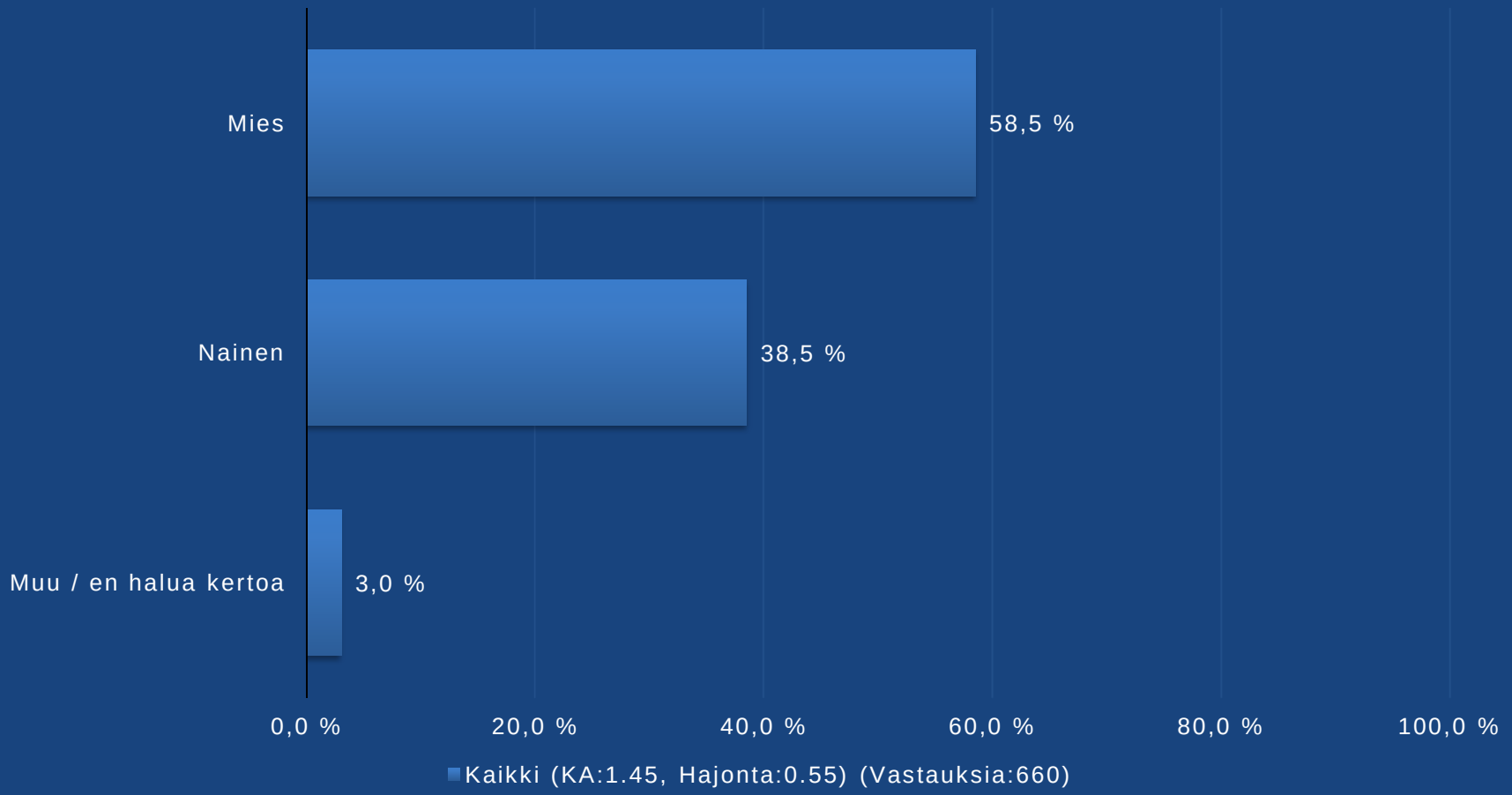

PERUSTIEDOT

2. Ikä

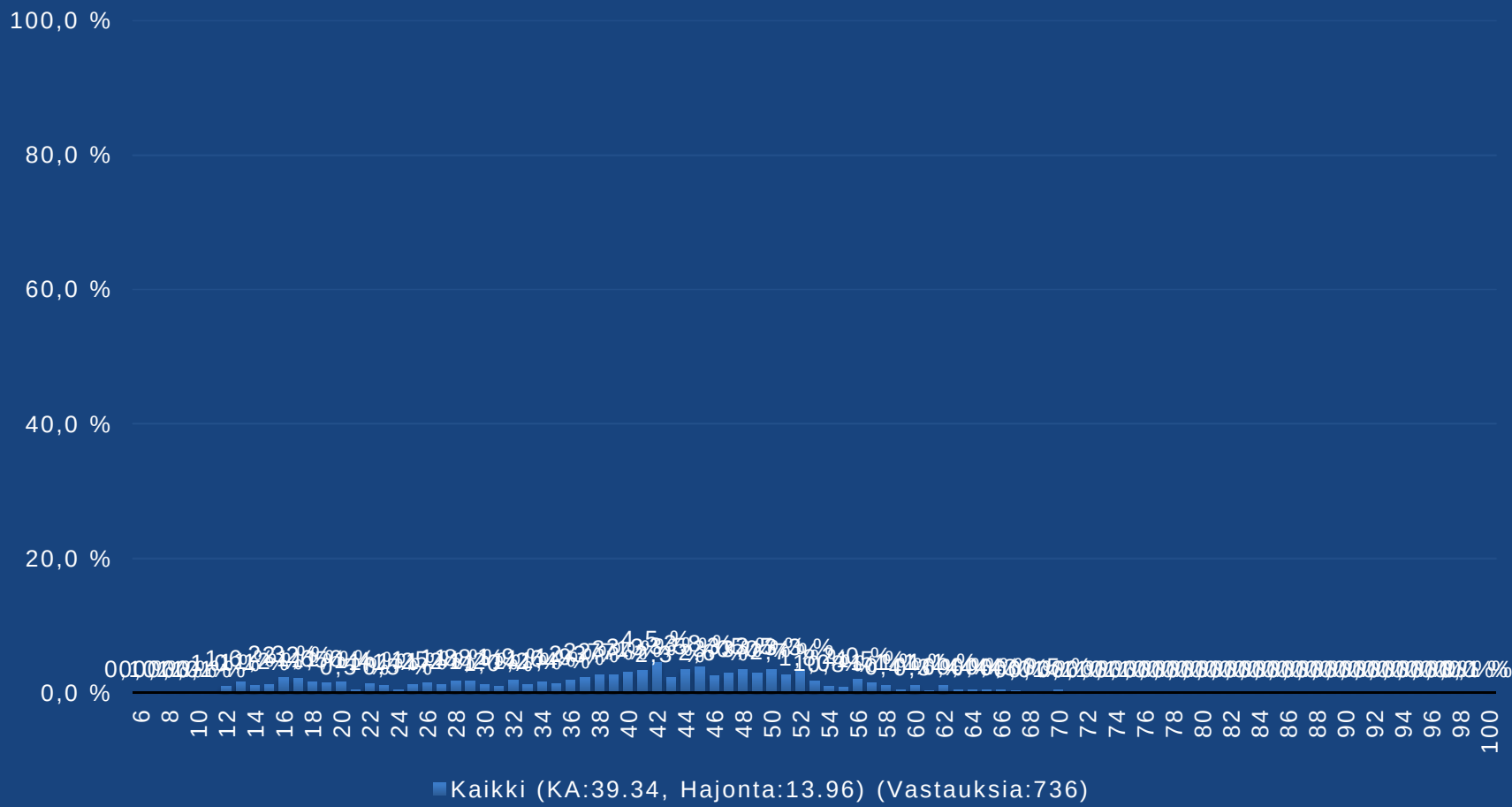

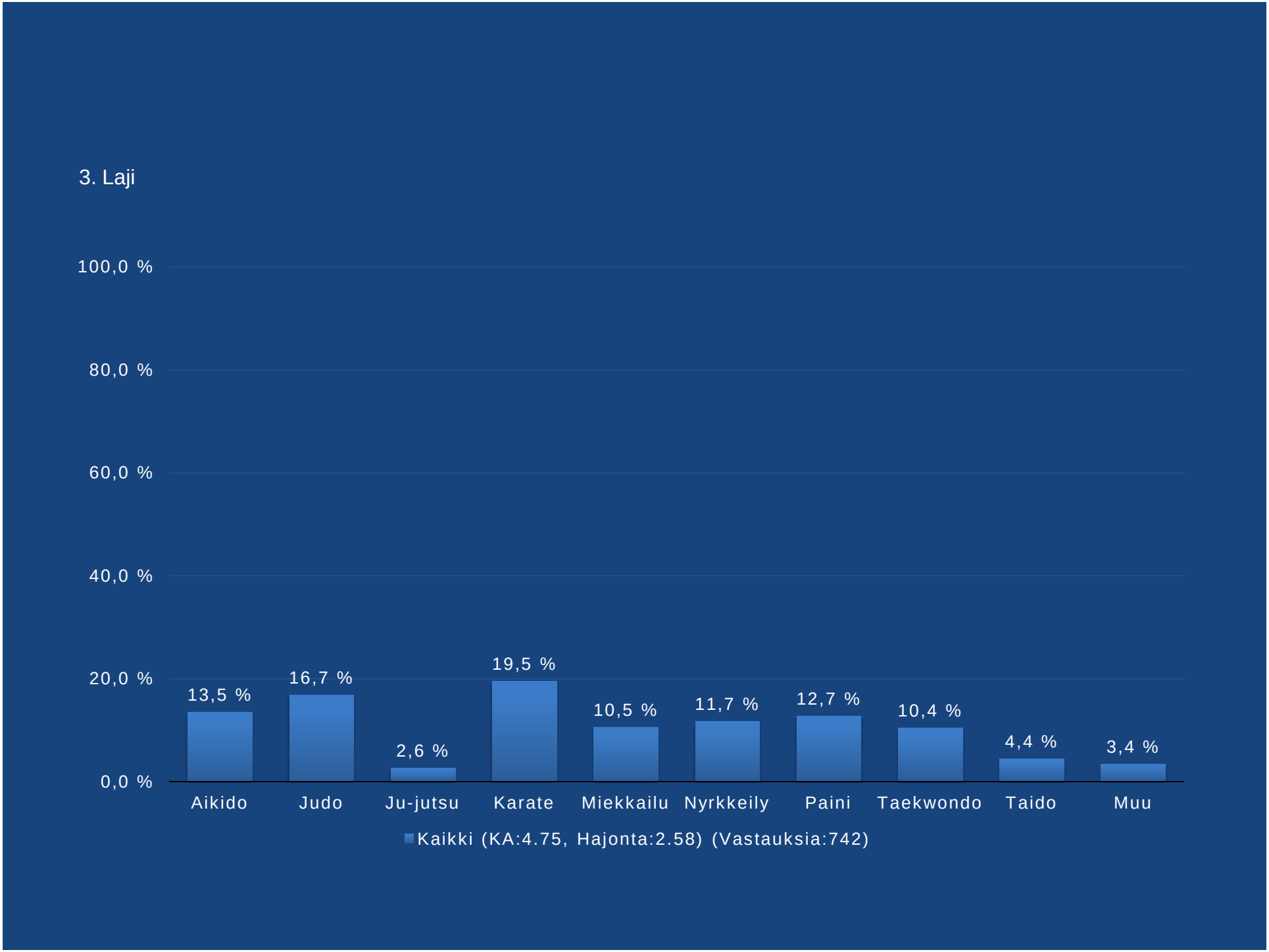
3. Laji
100,0 %
80,0 %
60,0 %
40,0 %
20,0 %
0,0 %
13,5 %
16,7 %
2,6 %
19,5 %
10,5 %
11,7 %
12,7 %
10,4 %
4,4 %
3,4 %
Aikido
Judo
Ju-jutsu
Karate
Miekkailu
Nyrkkeily
Paini
Taekwondo
Taido
Muu
Kaikki (KA:4.75, Hajonta:2.58) (Vastauksia:742)

4. Oletko?

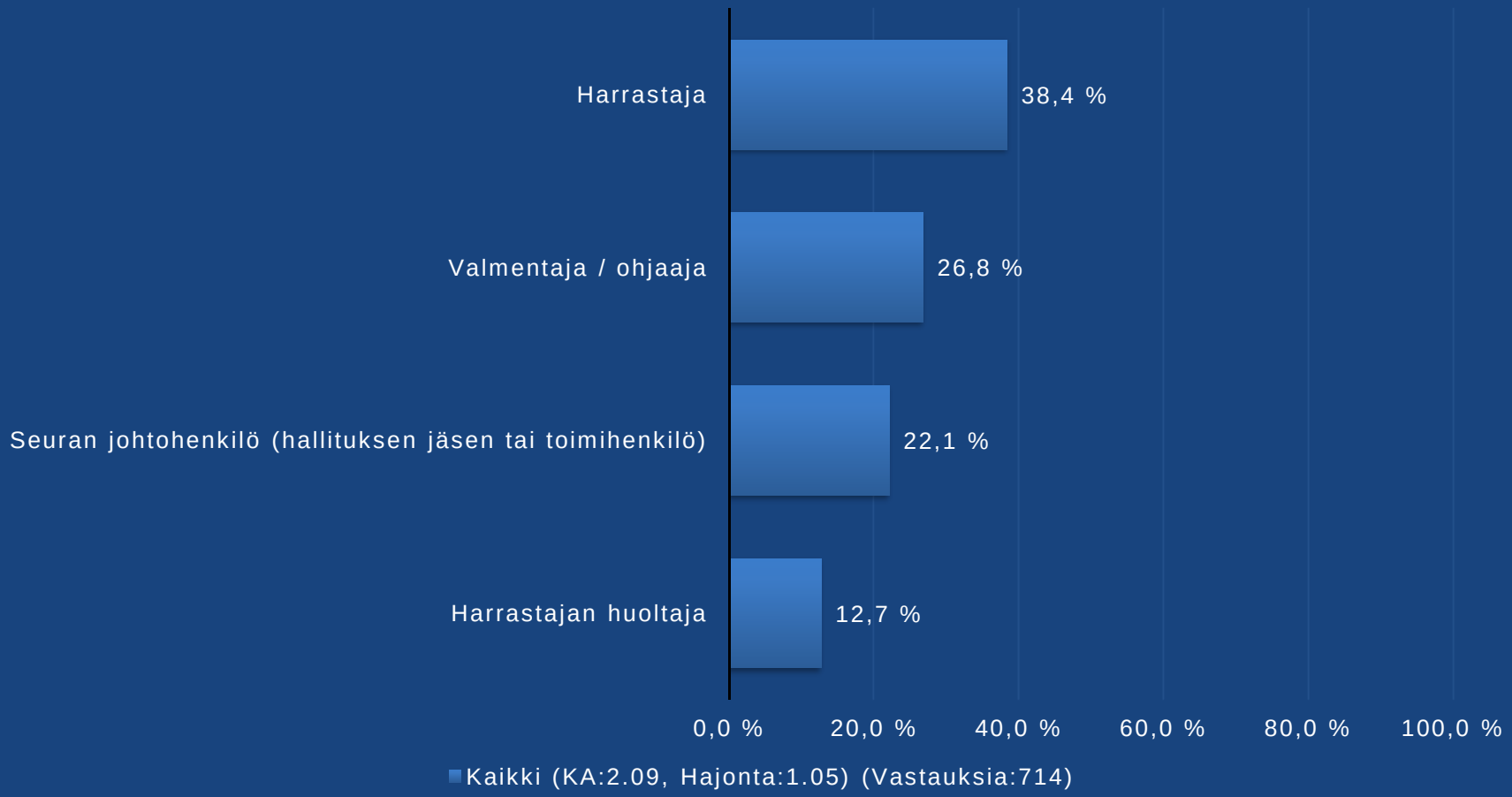

Vain yksi valinta oli mahdollinen. Erityisesti vaihtoehdoissa 2 ja 3 on seuroissa usein päällekkäisyyttä.

ILMAPIIRI SEURASSA

5. Kuuluuko seuranne tapoihin tervehtiä kaikkia harjoituksiin tulevia riippumatta siitä, tunnetaanko harjoittelija entuudestaan?

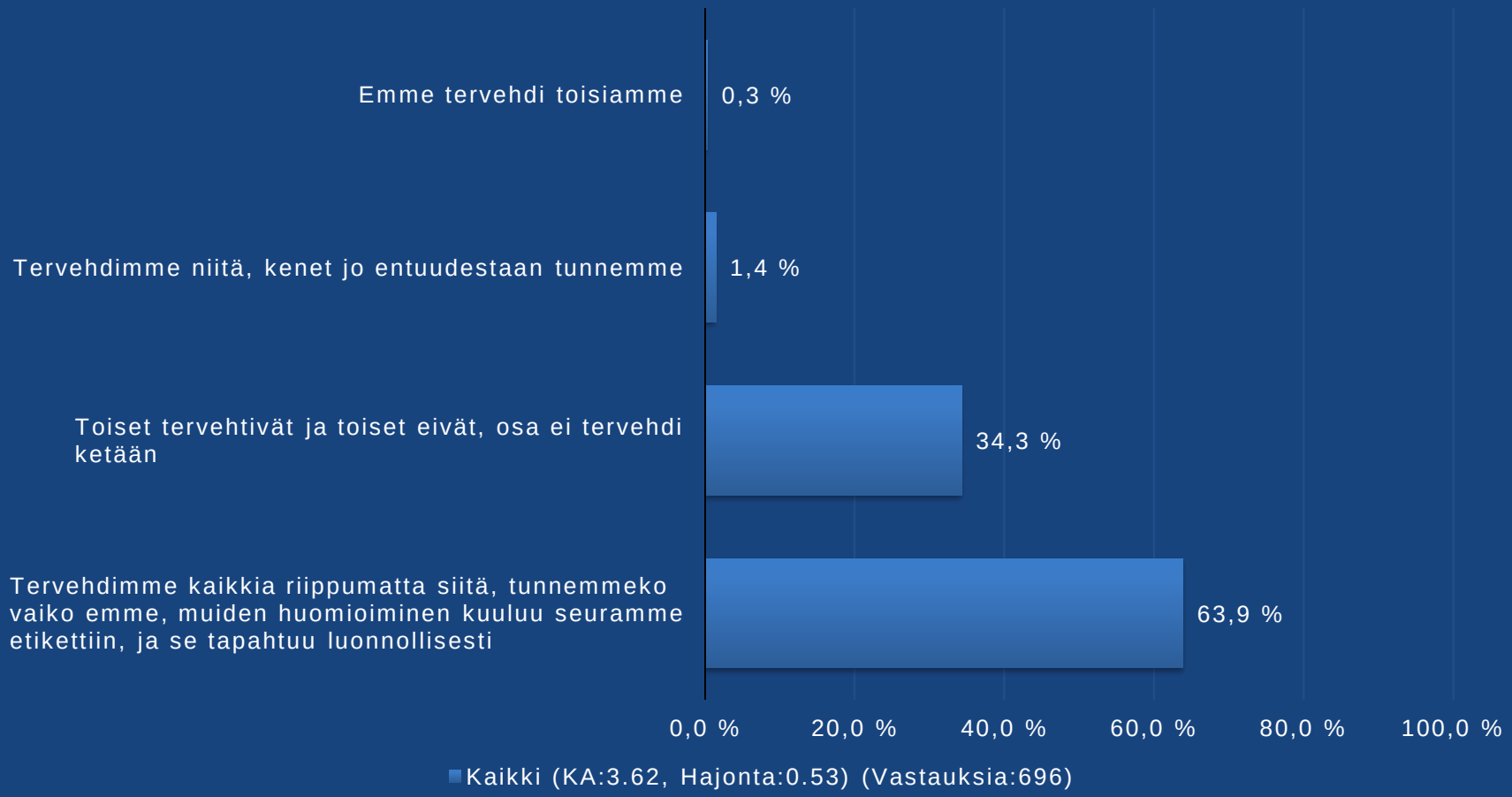

ILMAPIIRI SEURASSA

6. Jakaako harjoitusten valmentaja/ohjaaja aikaa ja huomiotansa tasapuolisesti kaikille?

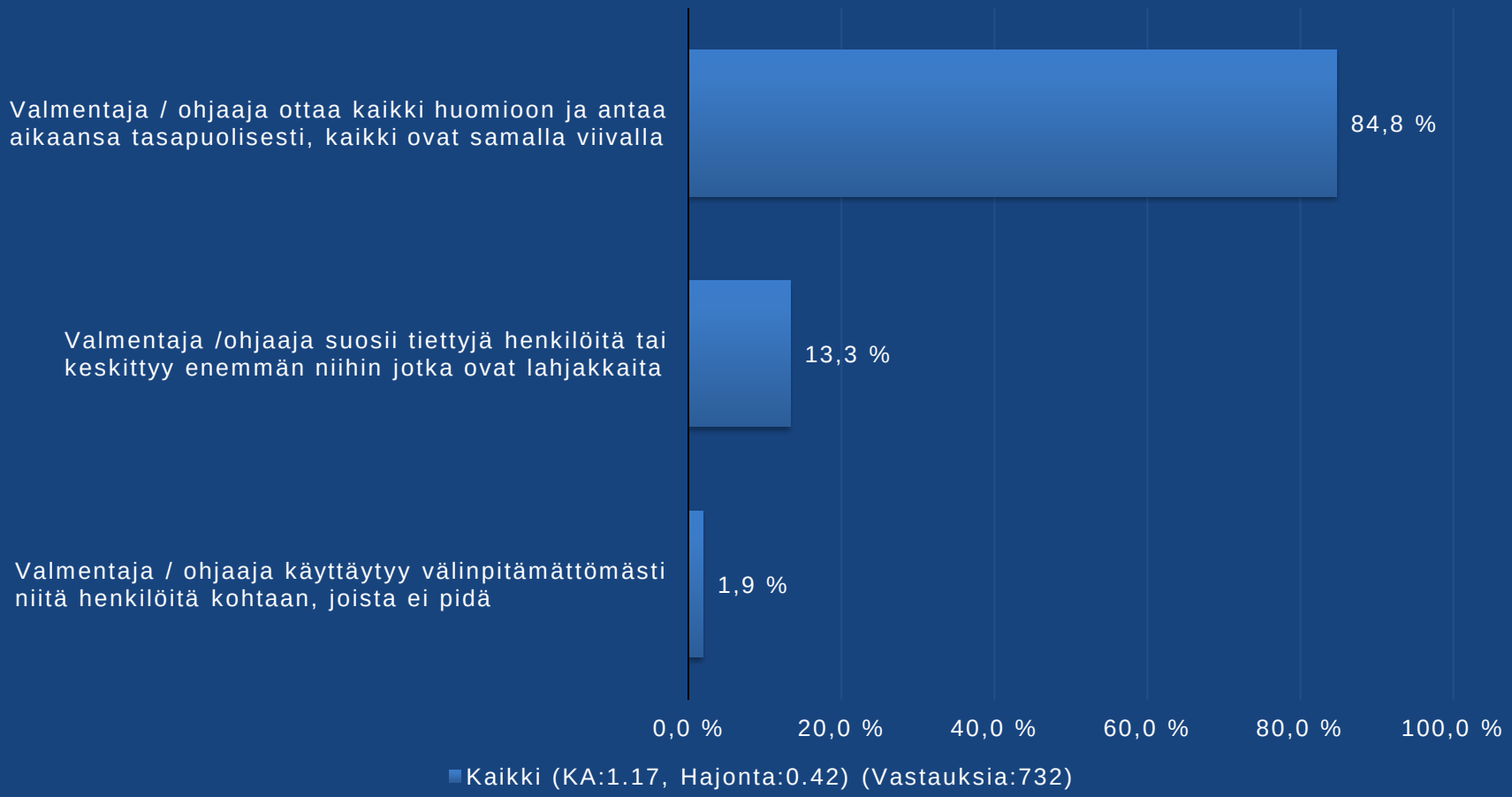

Olisi hyvä laajentaa asteikolle 1-5 tai 1-7.

7. Huomioidaanko uudet harrastajat seurassanne hyvin? Onko ryhmiin helppo tulla mukaan?

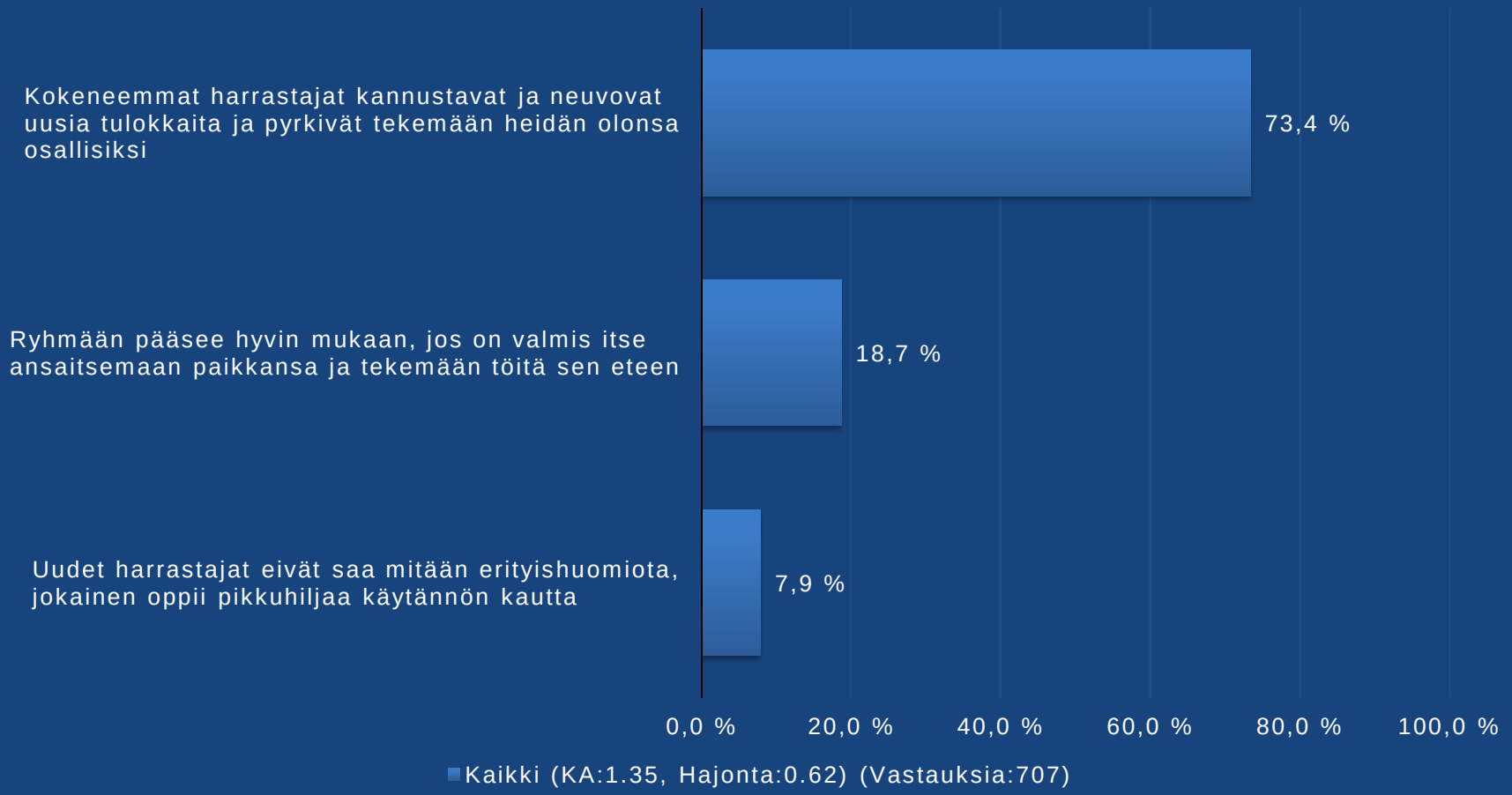

Olisi hyvä laajentaa asteikolle 1-5 tai 1-7.

8. Koetko seuranne ilmapiirin innostavaksi, moniarvoiseksi ja avoimeksi?

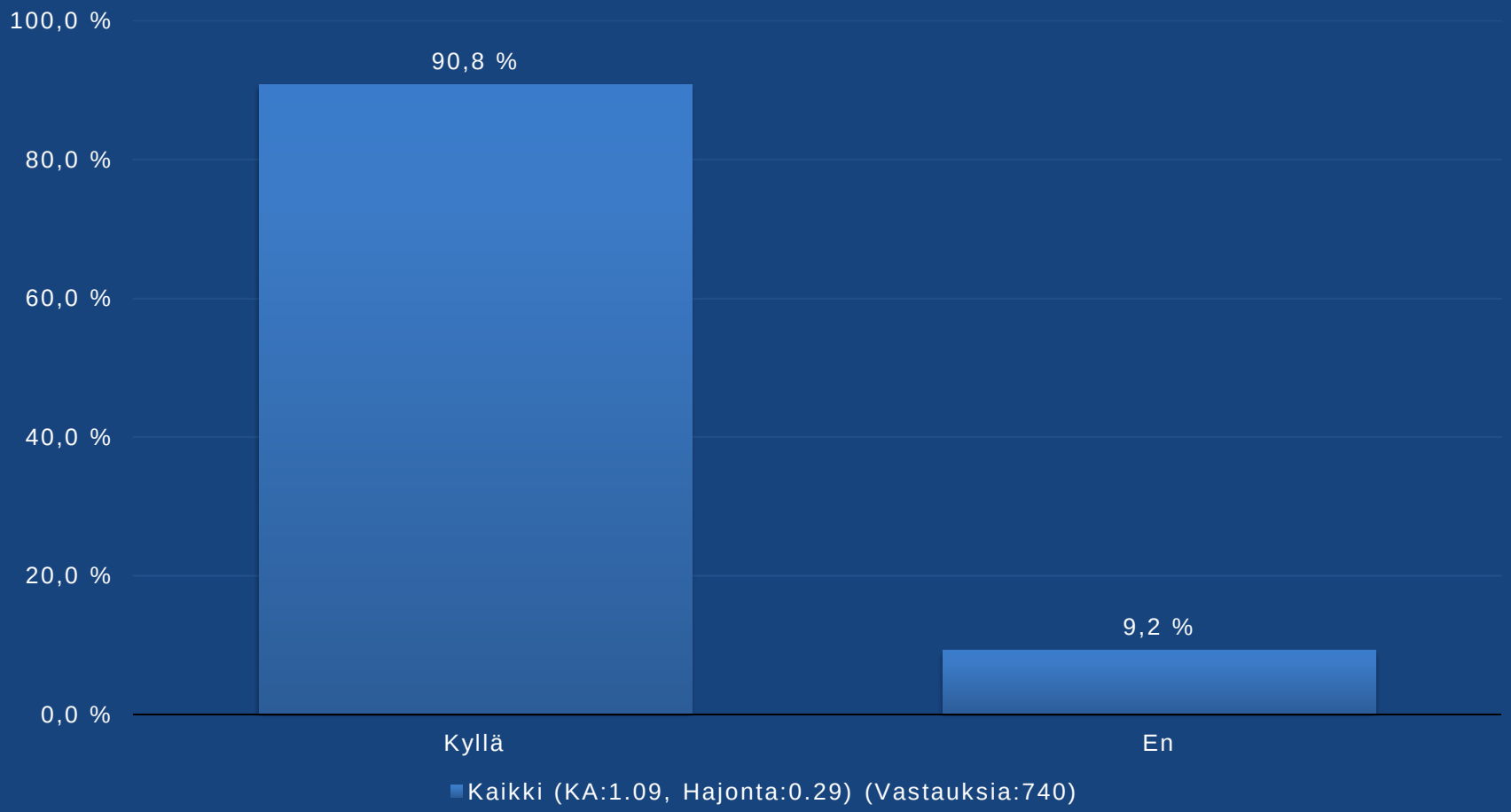

Olisi hyvä laajentaa asteikolle 1-5 tai 1-7.

9. Koetko olevasi seurassasi tasavertaisessa asemassa muihin harrastajiin nähden?

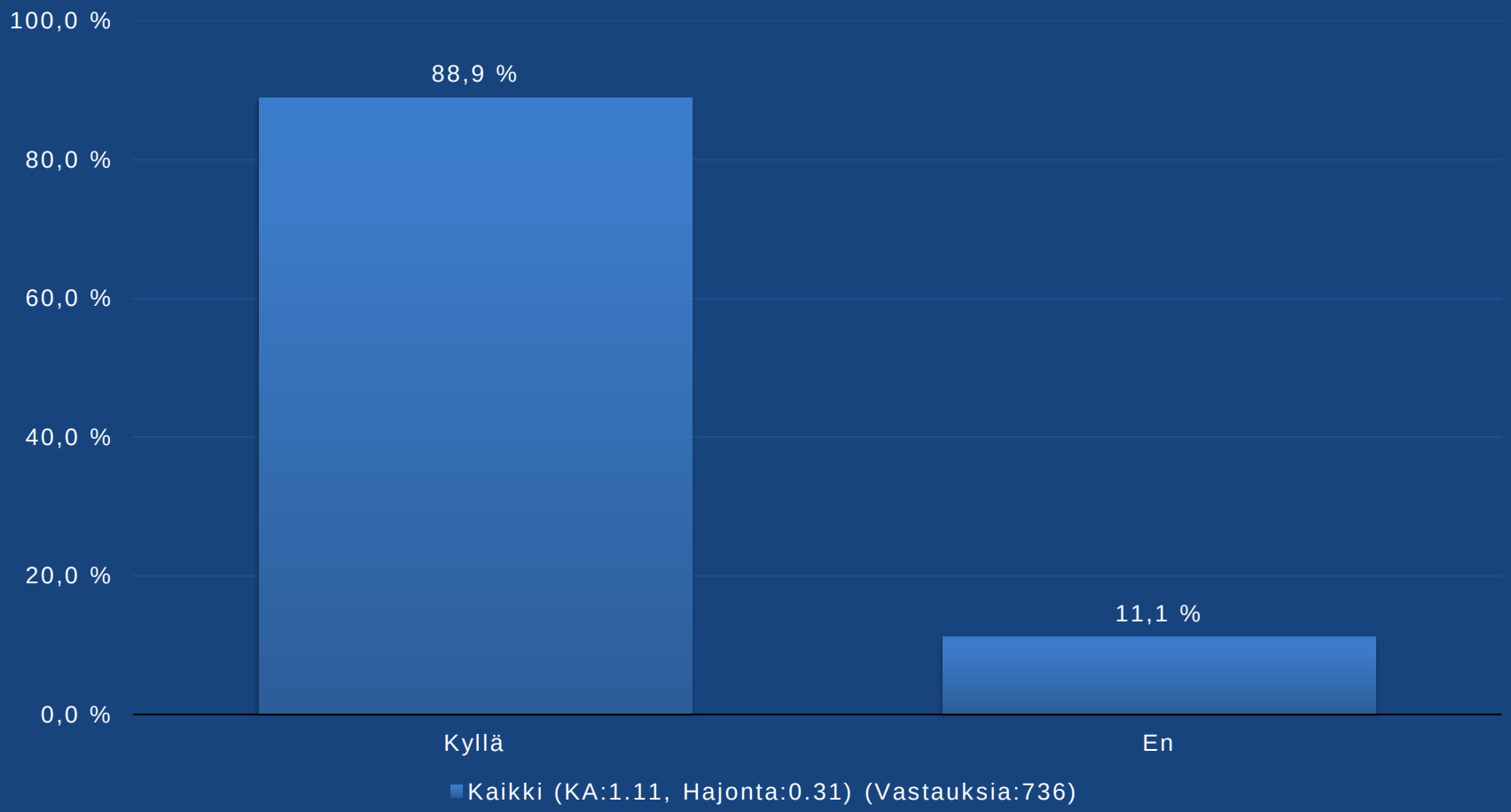

Olisi hyvä laajentaa asteikolle 1-5 tai 1-7.

10. Luuletko, että jotkut ryhmät eivät voi osallistua seuranne toimintaan tai osallistuminen olisi hankalaa?

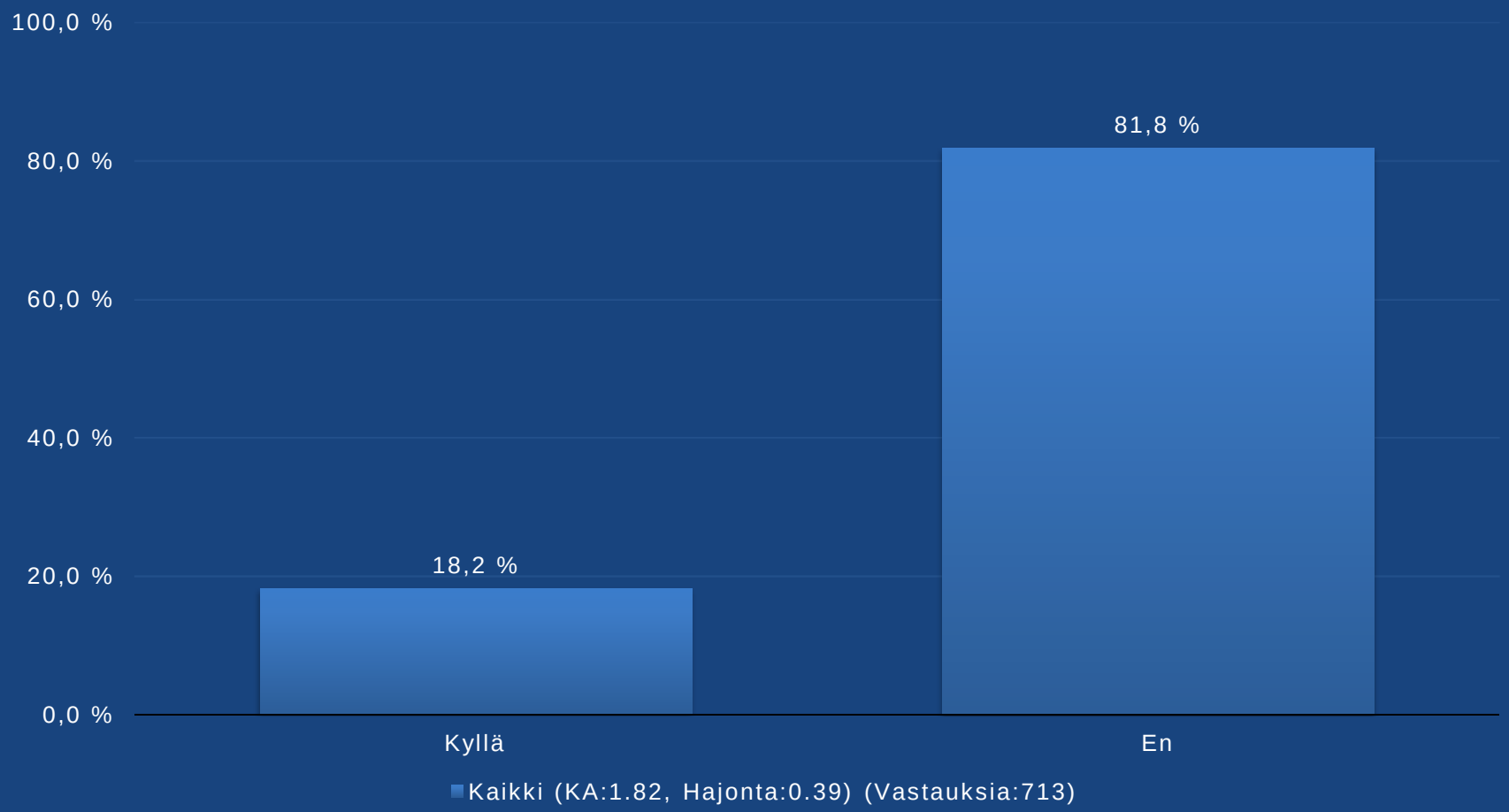

11. Luuletko, seuranne jäsen voisi tuoda esim. järjestämänne tapahtuman tilaisuuteen samaa sukupuolta olevan puolisonsa?

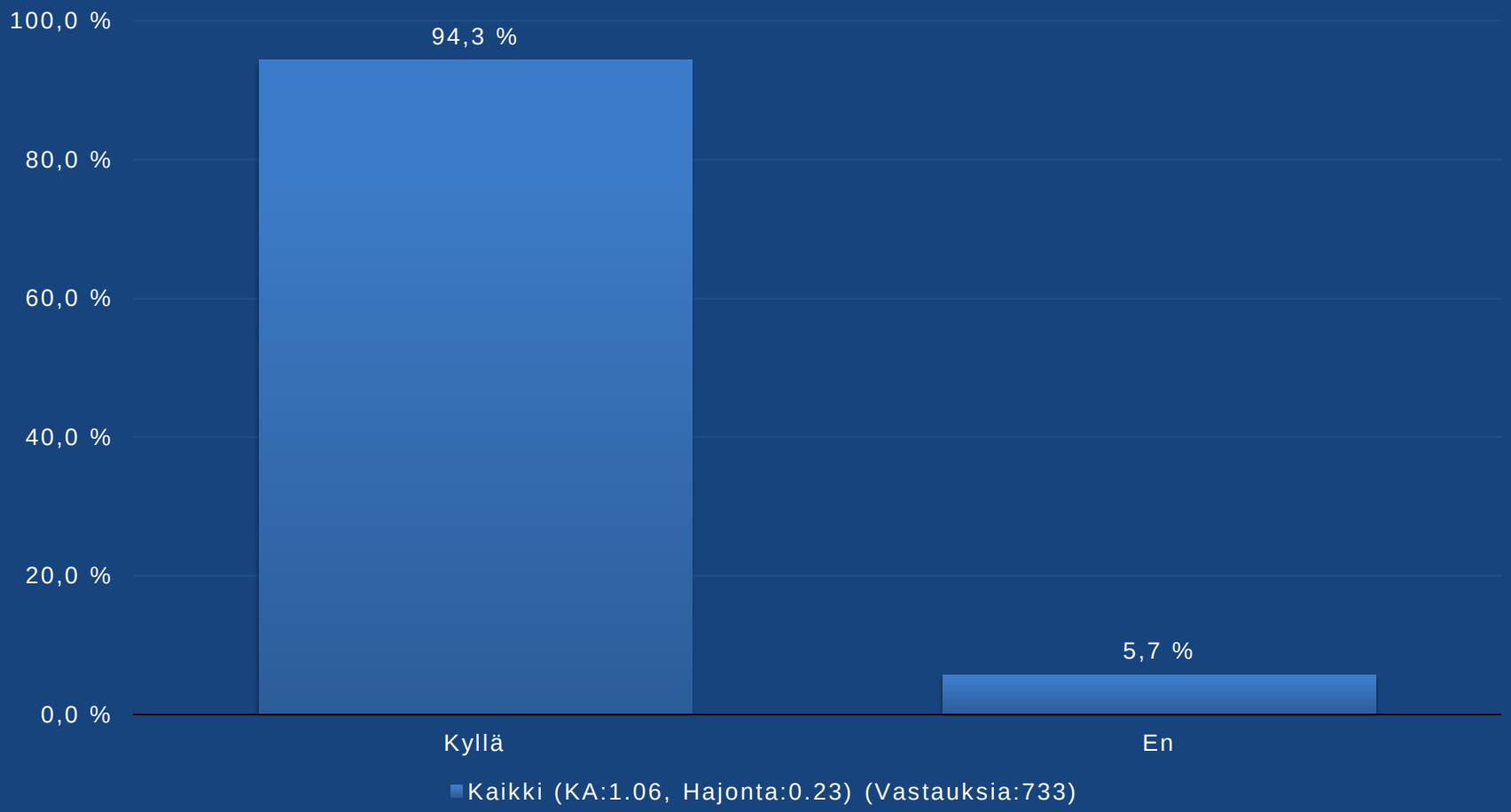

12. Onko seurallanne toimintaa vammaisille harrastajille ja urheilijoille tai muille erityisryhmille?

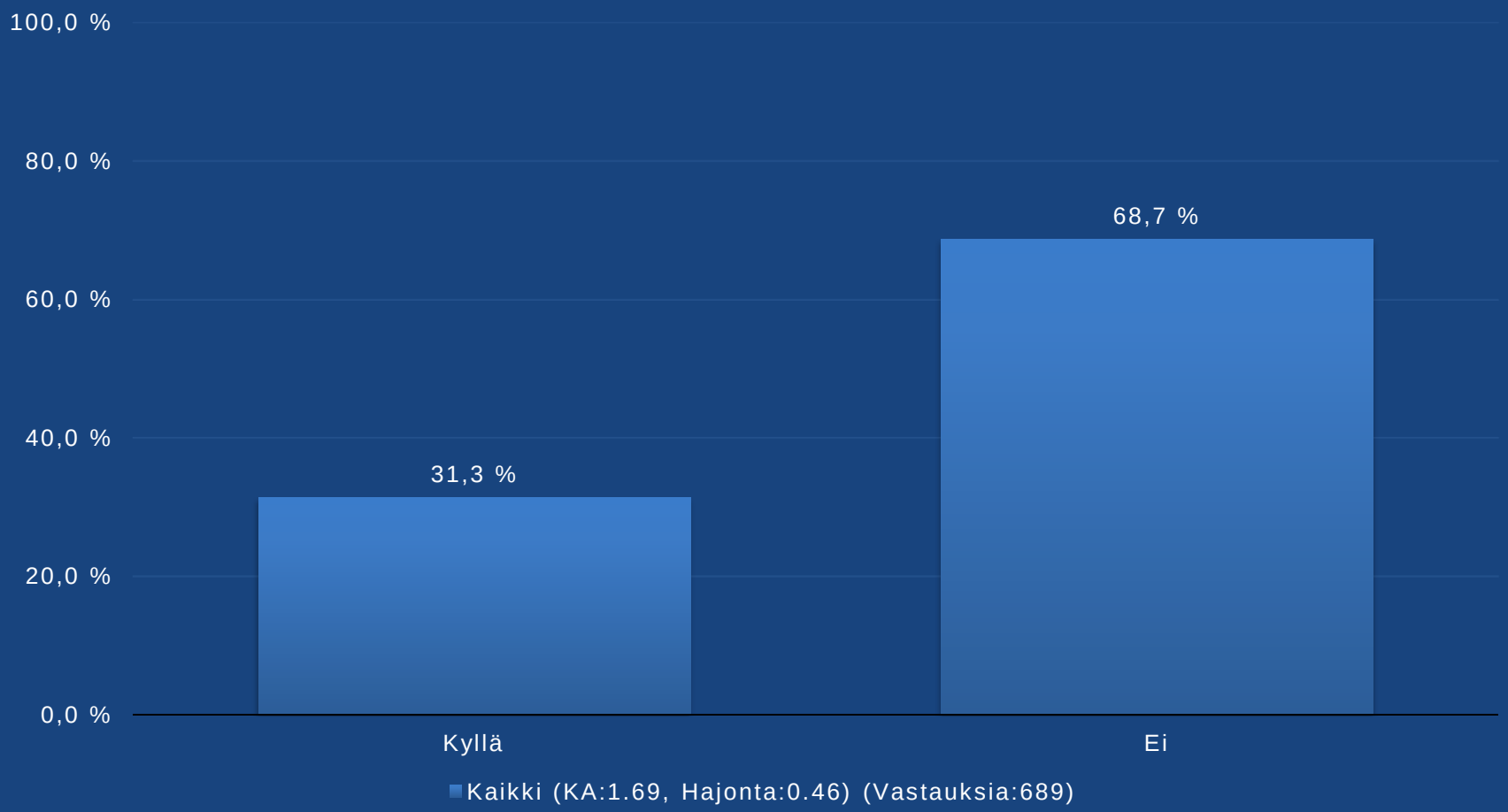

Vaatii tarkennusta siihen, mitä erityisryhmillä tarkoitetaan.

13. Pyritäänkö seuranne toimintaa kehittämään aiemmin tavoittamattomille tai toiminnassa aliedustetuille kohderyhmille (esim. miesvaltaisissa lajeissa tytöt ja naiset, maahanmuuttajat, liikkumis- ja toimimisesteiset)?

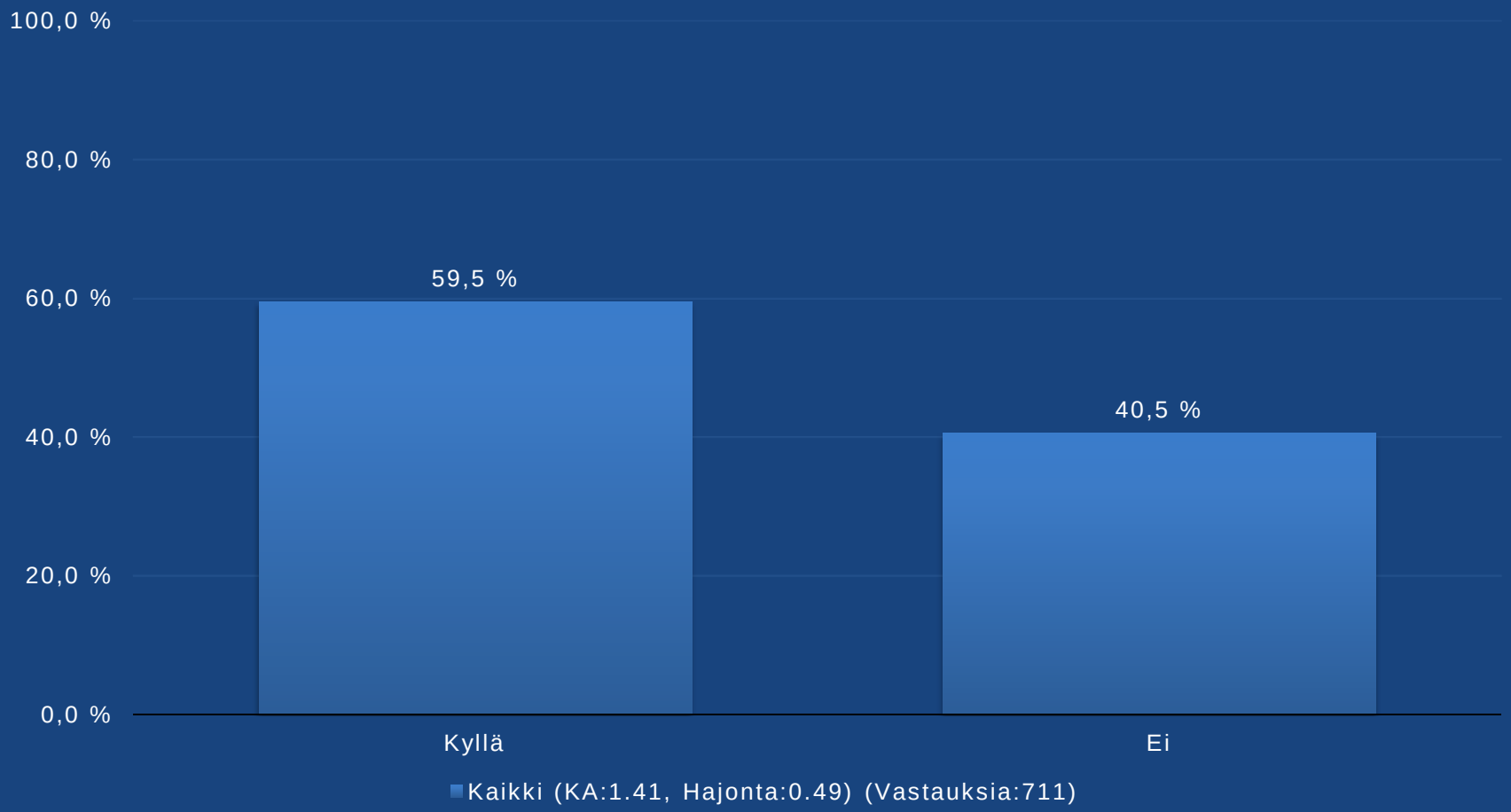

Tuloksia vääristää se, ettei ns. tavallinen harrastaja monesti tiedä seuran suunnitelmista ja pyrkimyksistä.

14. Onko seurassanne maahanmuuttajataustaisia henkilöitä? Voit valita useamman vaihtoehdon.

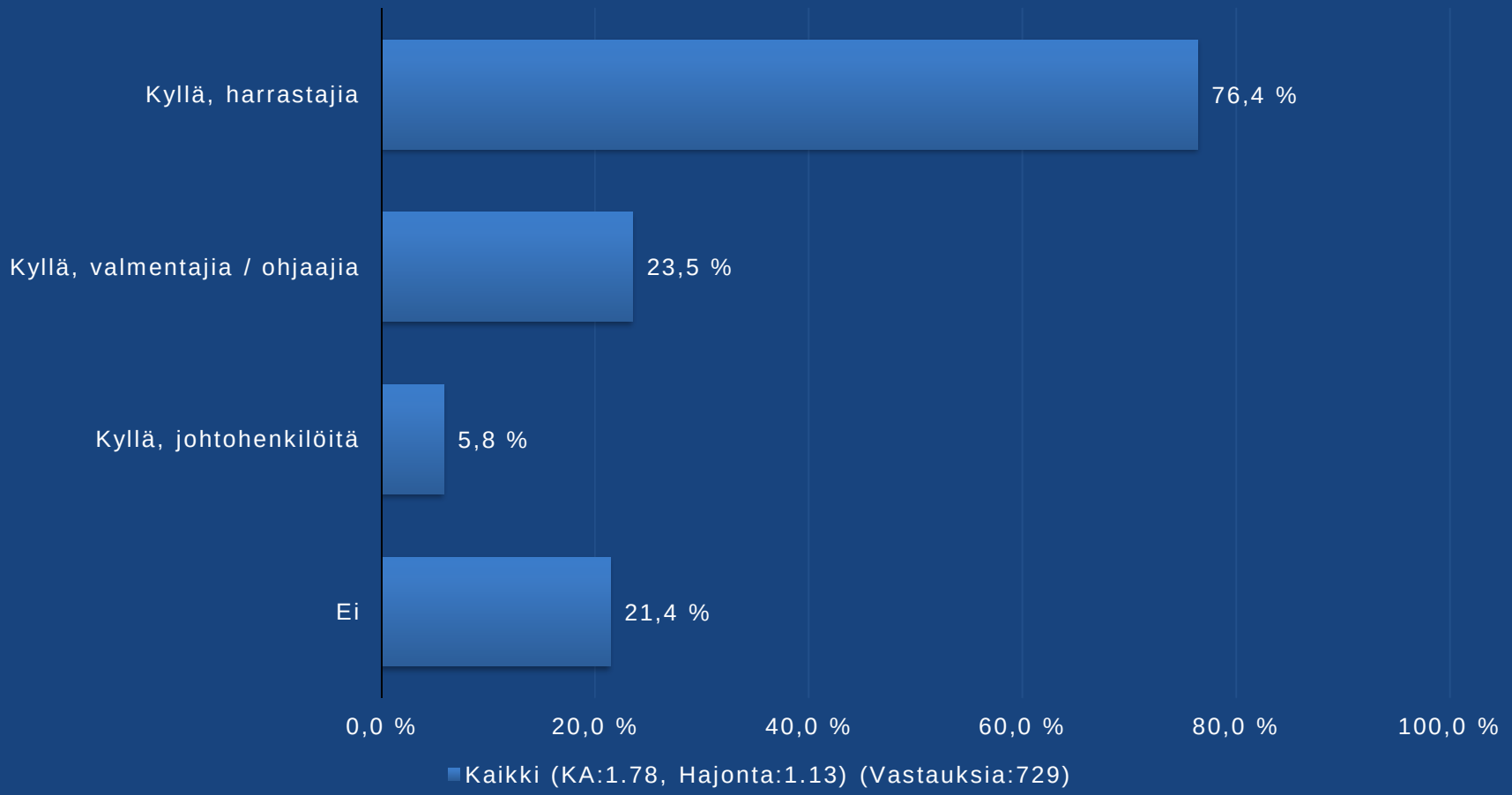

Vastauksen tarkasteleminen alueittain jaettuna kertoisi enemmän erityisesti tämän kysymyksen kohdalla.

15. Huomioidaanko vähävaraiset seuranne toiminnassa?

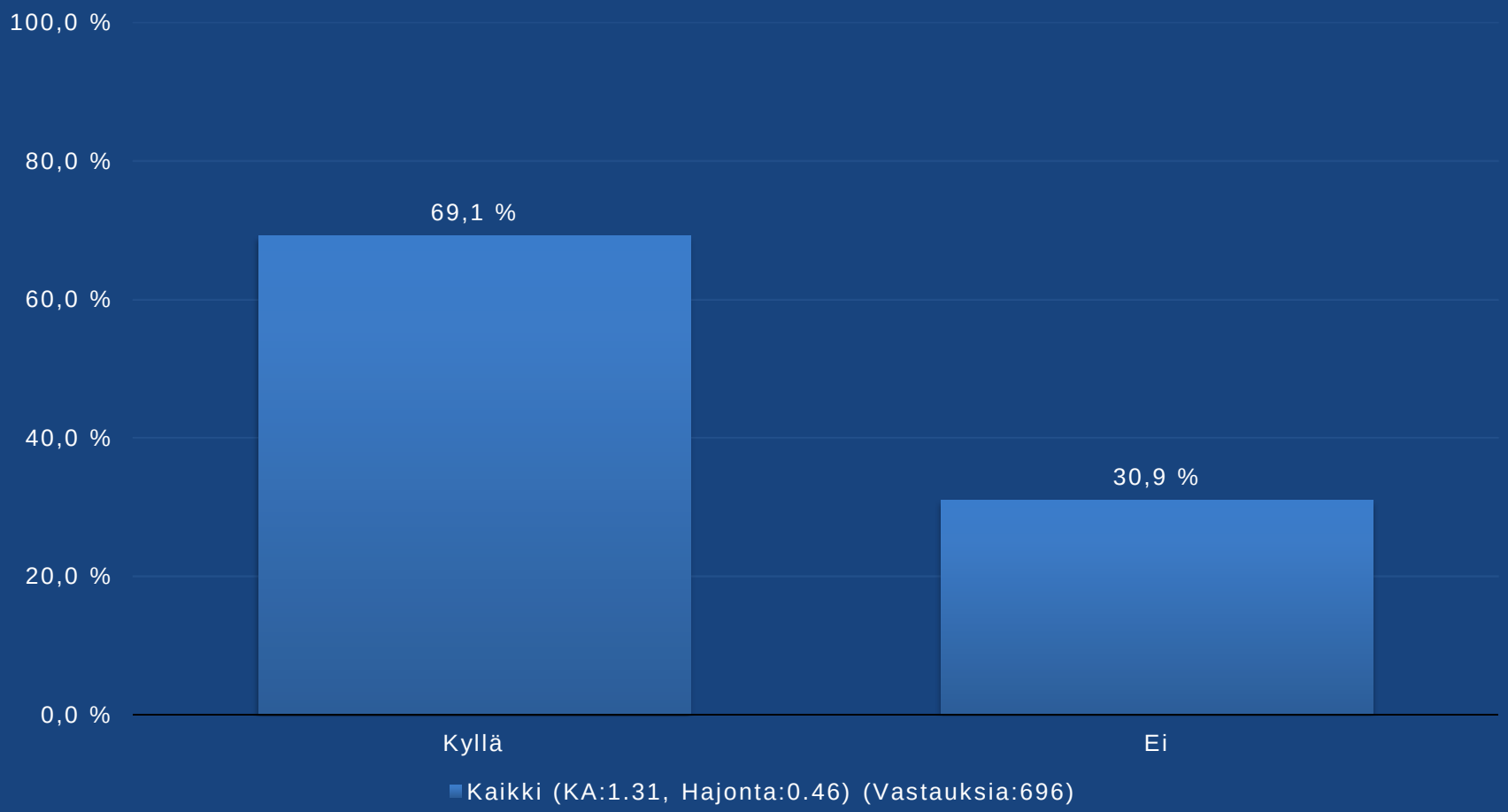

Tästäkään perusharrastaja ei välttämättä tiedä. Vähävaraisten huomioiminen on myös monitulkintainen kysymys. Kamppailulajien vuosittaiset harrastuskustannukset ovat tyypillisesti 100-400 €.

16. Onko seuranne juhlatilaisuuksiin tai illanviettoihin helppoa osallistua, jos ei käytä alkoholia?

17. Oletko havainnut seuranne harrastajien, ohjaajien tai johtohenkilöiden kielenkäytön syrjivän joitakin ihmisryhmiä (esim. vammais- ja homovitsit, rasistiset kommentit)?

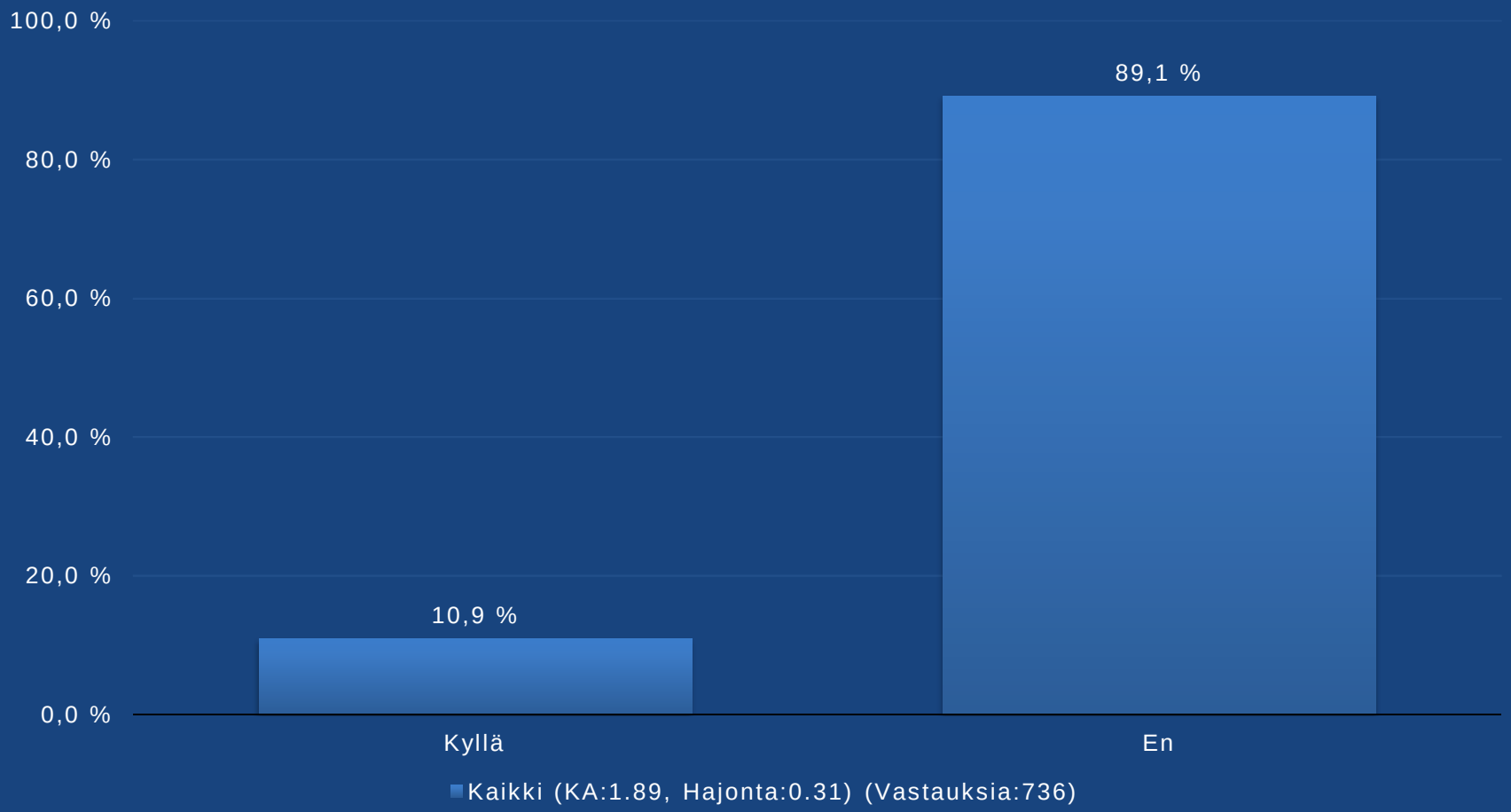

18. Jos vastasit edelliseen Kyllä, puututaanko syrjivään kielenkäyttöön seurassanne ja millä tavoin?

Vastaukset tekstimuodossa.

19. Oletko kohdannut tai ollut todistamassa syrjintää seuranne toiminnassa?

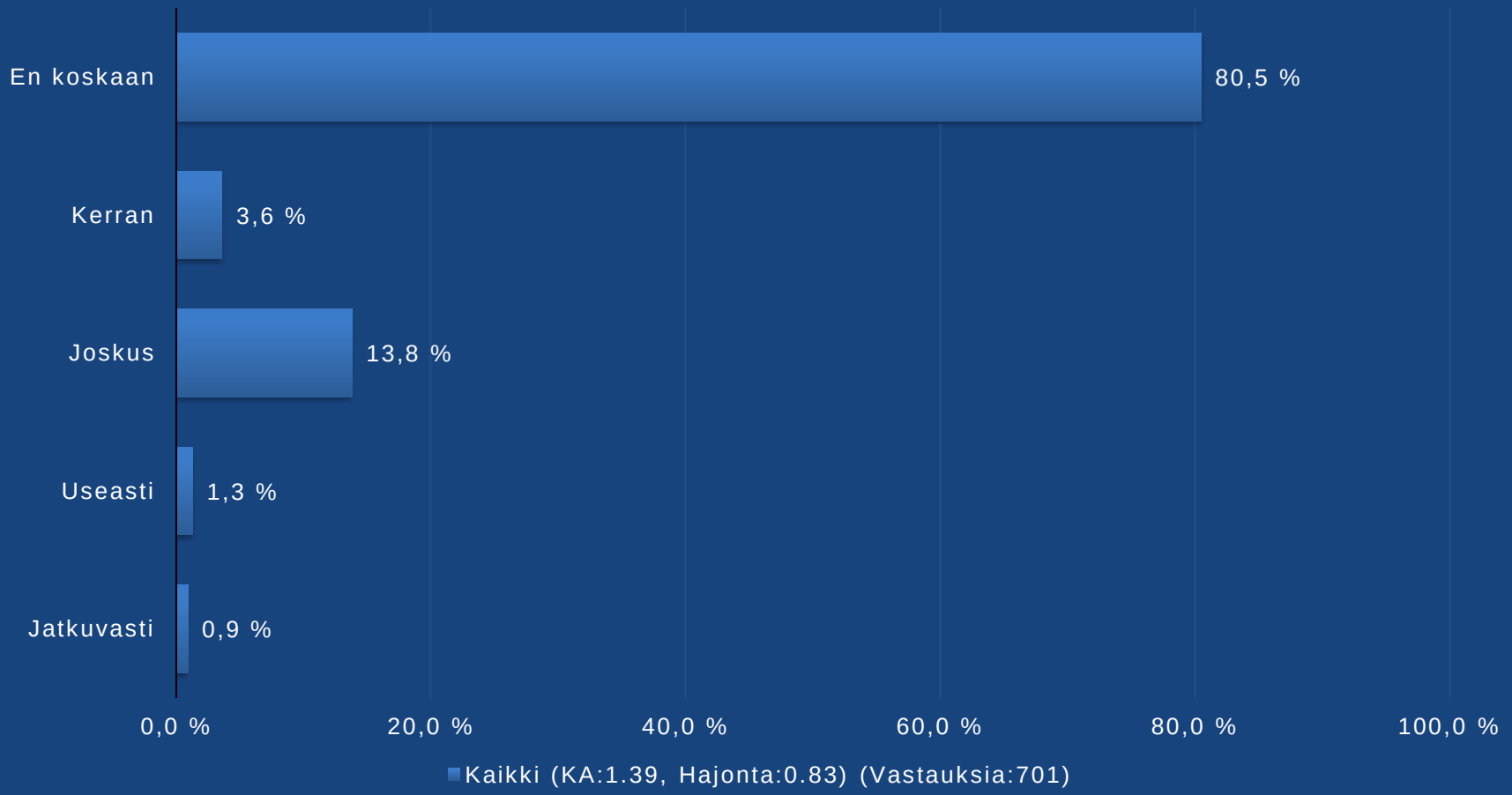

20. Jos olet havainnut syrjintää tai häirintää, mistä oletat sen johtuvan? Voit valita useamman vaihtoehdon.

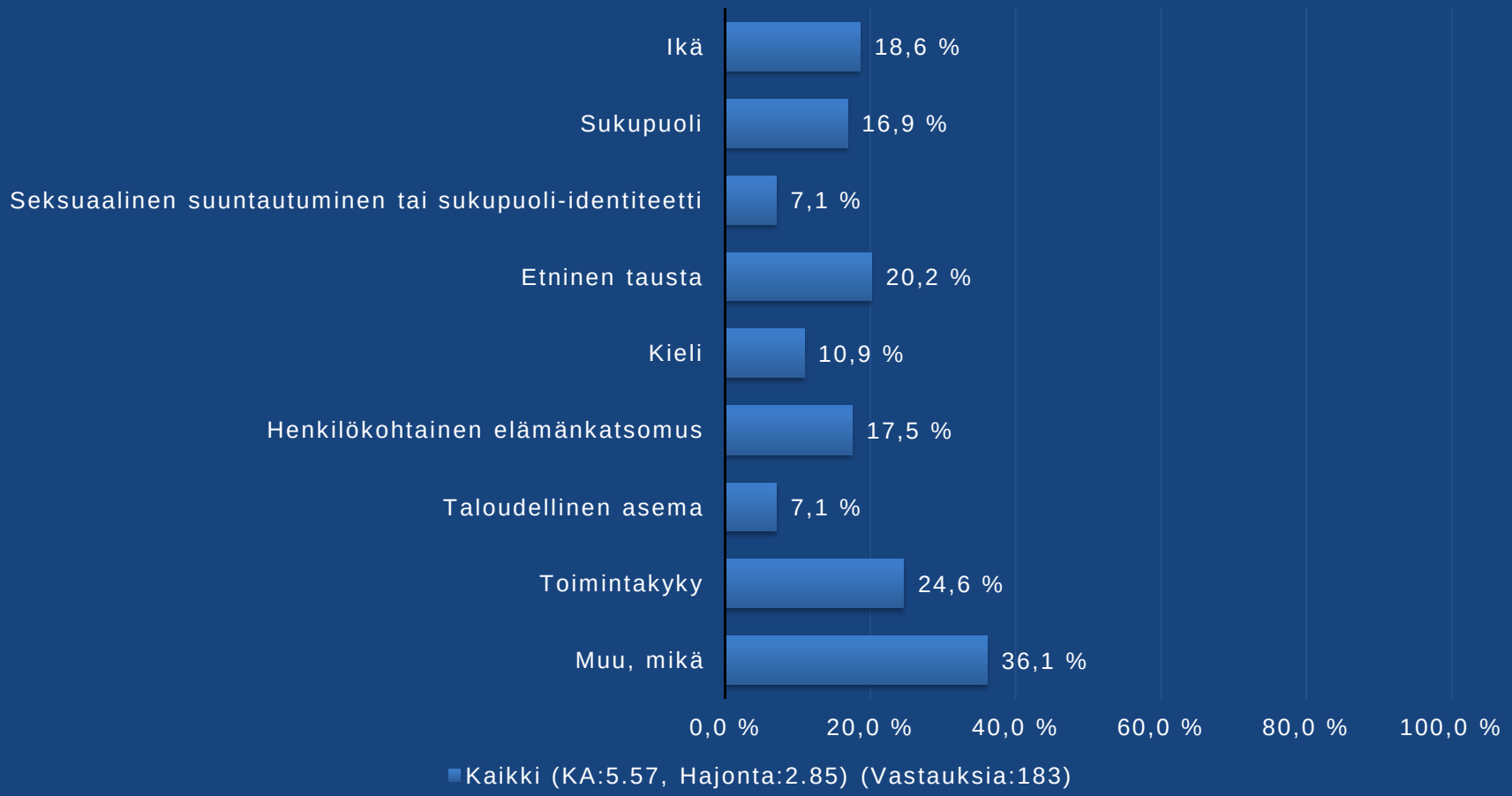

Vastausvaihtoehtoja tarvitaan selvästi lisää. Muu, mikä –vastauksista voidaan poimia yleisimmät.

21. Jos vastasit Muu, mikä, niin kerro avoimessa vastauksessa havaintosi

Vastaukset tekstimuodossa. Tavoitteena on, ettei tätä kysymystä juuri tarvittaisi, vaan miltei kaikki vastaukset saataisiin edellisen kysymyksen monivalinnoilla. Vastauksista nousi esiin mm. seuraavia:

- Fyysinen olemus / ulkonäkö
- Maahanmuuttajatausta
- Kilpailuinto
- Vyöarvo
- Persoonallisuuserot
- Henkilökemiat
- Kilpailumenestys
- Vanhat kaunat

Vastauksissa tuli myös esiin, että joissakin tapauksissa kaikkein tasapuolinen kohtelu aiheuttaa rasitetta muille harrastajille, koska ohjaajaresurssit eivät riitä esim. lievästi kehitysvammaisen tukemiseen, vaan jokainen harrastaja vuorollaan on tukena.
Vastaajat kertoivat myös, joissain tapauksissa harrastajia tuleekin sulkea toiminnasta, esim. seksuaalirikolliset ja kiusaajat.

TOIMENPITEET MAHDOLLISESSA SYRJINTÄTILANTEESSA

22. Onko seurassanne keskusteltu syrjinnästä?

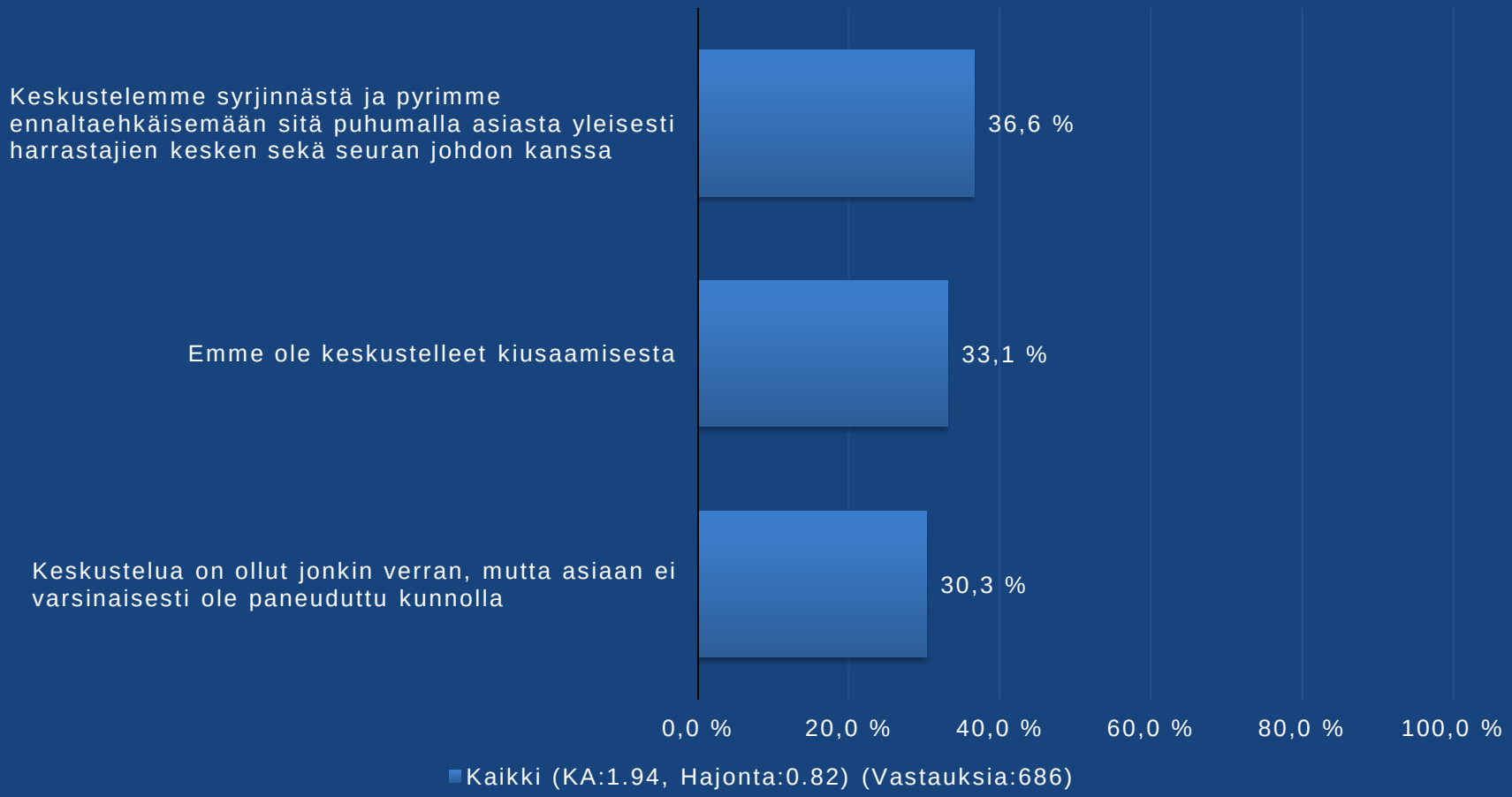

Vastausvaihtoehtojen järjestetystä on syytä vaihtaa.

TOIMENPITEET MAHDOLLISESSA SYRJINTÄTILANTEESSA

23. Harrastaja / urheilija kokee tulleensa syrjityksi seuran toiminnassa. Onko seuralla määritelty toimintatapa, miten tilanteessa edetään?

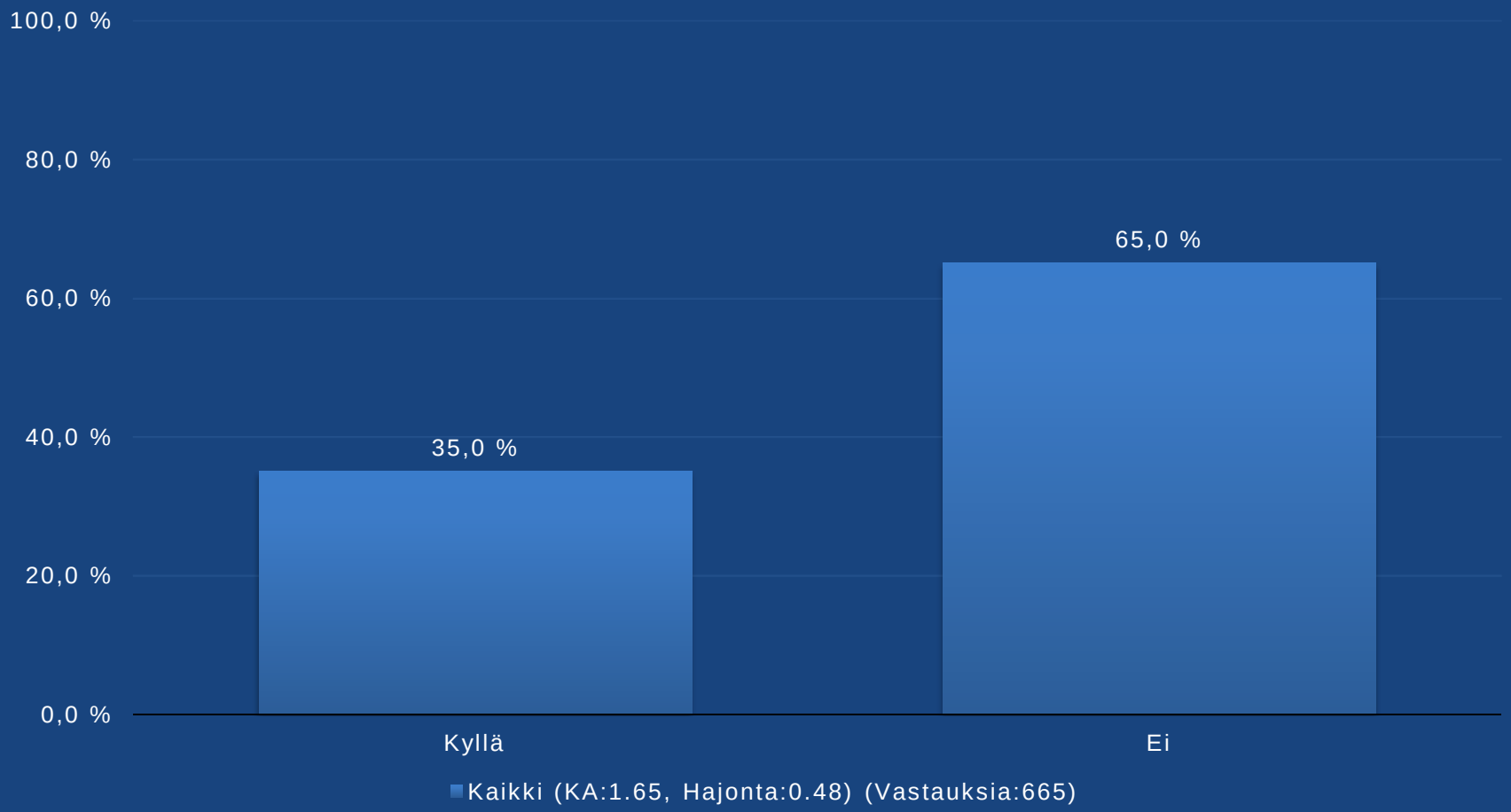

Moni, erityisesti nuoret, eivät välttämättä tutustu lainkaan seuran internet-sivuihin, eivätkä siten välttämättä ole tietoisia toimintatavoista, vaikka sellaisia olisikin.

24. Miten toivoisit seuran reagoivan, jos syrjintää ilmenee? Miten seuran tulisi syrjintätilanteessa toimia?

Vastaukset tekstimuodossa.

25. Missä yhdenvertaisuus- / vähemmistöasioissa seuranne on mielestäsi onnistunut hyvin tai erinomaisesti?

Vastaukset tekstimuodossa.

Kehitettävää

- Vastausvaihtoehdot kyllä/ei -> asteikolla 1-5
- Onko kysely liian raskas?
- Monimuuttuja-analyysi – onko mahdollista tällä työkalulla vai vaaditaanko tilastollisia ohjelmia? Saadaanko automaattisesti ulos mediaani ja tyyppiarvo?
- Olisiko saatavilla tutkija-ammattilaista avuksi? Väitöskirja-aihe?
- Vastaajien ikäjakauma ei vastaa harrastajakunnan ikäjakaumaa. Koetaanko tarpeelliseksi saada lapset ja nuoret kyselyyn mukaan? Millä keinoin?
- Tiedon tallentaminen ja kerryttäminen mietittävä
- Sanallisten vastausten analyysi työlästä, mutta toisaalta tarjoaa paljon tietoa.
- Alueellista tietoa ei nyt kerätty, mutta voisi olla hyödyllistä.
- Onko kysely itsessään syrjivä, jos se on vain nettikysely ja vain suomeksi?

Kiitos!